

درسنامه + تست

تاریخ

واقعاً جامع کنکور

بهروز یحیی، منصوره حاجی زاده
کیان کیانی دوست

ویژه کنکور

۱۴۰۵

★★★★★

دوست عزیزم سلام:

با توجه به اینکه هر سال تغییرات هدفمندی در کتاب‌های واقعاً جامع صورت می‌گیرد تا کتاب از نظر محتوایی ارتقا پیدا کند و پاسخگوی نیازهای مخاطبین باشد، امسال هم در ویرایش جدید کتاب با دستی پرلومدیم تا شما رو با ویژگی‌های جدید که اینجا نوشتیم شگفت‌زده کنیم:

سوپر اپلیکیشن مهروماه:

- امکان پاسخگویی به تست‌های کتاب در پاسخ‌برگ‌های الکترونیکی
- ساخت کارنامه، گزارش‌گیری و تحلیل وضعیت پاسخگویی به سؤالات
- ارائه گزارش تست‌های غلط و نزده برای رفع اشکال
- تعیین وضعیت پاسخ‌گویی هر تست در مقایسه با سایر داوطلبان
- امکان ساخت و برگزاری آزمون از تمامی سؤالات کتاب جامع
- گزارش تجمیعی از وضعیت پاسخ‌گویی در هر درس کتاب و امکان مقایسه درس‌ها با هم
- امکان ایجاد کلاس برای ارائه تکلیف و ساخت آزمون هماهنگ (ویژه دبیران و مشاوران)
- امکان ارسال تکالیف انجام‌شده توسط دانش‌آموزان برای دبیر و مشاور (ویژه دبیران و مشاوران)
- حل ویدیویی سؤالات تالیفی و کنکورها و فیلم‌ها و پادکست‌های آموزشی و مشاوره

پوستر برگ برنده:

جمع‌بندی عالی از مهم‌ترین و کاربردی‌ترین نکات کنکور سراسری
قابل استفاده در دوران جمع‌بندی و مرورهای لحظه آخری

+ تغییرات محتوایی:

اضافه شدن سؤالات کنکورهای اخیر در کتاب و سوپر اپلیکیشن مهروماه
طراحی سؤالات Level up بر اساس آخرین رویکرد سؤالات کنکور

برای دریافت سوپر اپلیکیشن
مهروماه اسکن کنید.

خواستیم اول کاری، یه چند کلمه‌ای با شما محصلای نمونه گپ بزنیم و درباره کتاب واقعاً جامع تاریخ صحبت کنیم. کتاب جامع، صفر تا صد هر سه پایه رو پوشش میده و چیزی از مطالب درسی و غیردرسی و تست و پاسخ و آزمون کم نذاشته؛ می‌گید چطور؟ عجله نکنید! سیبیل‌خان که معلوم نیست چندمین پادشاه بازمانده از ناکجاآباد تاریخ هست، بیامی براتون داره!

سیبیل خان نوشته: «درو بر شما خوانندگان کتاب جامع تاریخ! من، سیبیل خان از لایه‌های خاک خورده تاریخ بیرون آمدم تا چیزی را به شما بگویم. چند صباحی است که به بررسی کتاب‌های کمک‌آموزشی درس تاریخ علاقه‌مند شدم؛ طوری که تقریحم شده زیر و رو کردن خطوط آن‌ها تا بتوانم مطلبی مهم و حرف تازه‌ای از آن‌ها دریابم. تا اینکه چندی پیش شنیدم کتابی روانه بازار شده و آنقدر مفید و مفصل هست که هر دانش‌آموزی را شیفته درس تاریخ می‌کند! عجب!!! تصمیم گرفتم تا خود به کم‌وکیف این خبر پردازم. پس سری به کتاب‌فروشی ملوکانه محل‌مان زدم و از فروشنده سراغ کتاب مذکور را گرفتم. گل از گلش شکفت و گفت: آفرین به این حسن سلیقه! بی‌شک اگر این کتاب را بخوانید، دیگر نه سراغ کتاب درسی می‌روید، نه سراغ کتاب‌های جامع دیگر! کتاب را به من داد و من هم فوری آن را ورق زدم و برخی از مطالبش را خواندم. آه نگویم که چه احساس طربناکی پیدا کردم. گویی دارم کتاب زندگی‌نامه خود و هفتاد نسل قبلم را می‌خوانم. این کتاب، تمام مطالب درسی هر سه پایه تحصیلی را کامل و جامع روایت می‌کند و با ارائه نمودارهای مفصل، جدول و نکات مهم کنکوری، شما را حسابی آماده کنکور می‌سازد. علاوه بر این، دارای بیش از دوهزار تست و پاسخ بوده که شما را از هرچی تست است، بی‌نیاز می‌کند. سر بلند کردم، دیدم ساعت‌هاست که در کتاب‌فروشی نشسته و مشغول مطالعه هستم. بی‌معطلی چند نسخه از آن کتاب باارزش را تهیه و با خود به دل تاریخ بردم و به دوستانم نشان دادم. القصه، کتاب به‌قدری مفصل و خوش‌خوان بود که تصمیم گرفتم نامه‌ای به ناشر آن نویسم تا نظر مرا که خود در تاریخ سیر و سلوکی دارم، نسبت به کتاب‌شان ثبت کنند. امید که ثبت کنند!»

در ضمن عارضیم به خدمتون که انتهای کتاب، یک سری **فلش کارت** گذاشتیم! می‌پرسید فلش‌کارت چی؟ باید بگیم که اگه خوب دقت کنین، روند درس تاریخ در هر سه پایه منظم و مشخصه؛ یعنی از آغاز تاریخ میگه تا اواخر دوران معاصر؛ اما این وسط به‌طور خاص به تاریخ کشورمون ایران می‌پردازه و میاد از ایران پیش از آریایی‌ها رشته‌سُخن رو آغاز و تا انقلاب اسلامی و دفاع مقدس به پایان می‌رسونه. پس اگه دقت کنین می‌بینین یه خط زمان رو داره پی می‌گیره. ما هم اومدیم برای سهولت کار شما، تمام سلسله‌های ایرانی عهد باستان و ایرانی اسلامی، تاریخ اسلام و تاریخ ایران معاصر (که کتاب بررسی می‌کنه) به علاوه باقی مطالب مربوط به تاریخ‌شناسی رو به صورت فلش کارت‌های موضوعی در پایان کتاب گذاشتیم تا به راحتی بتونین اون‌ها رو جدا کنین و همراه داشته باشین تا اگه چیزی یادتون رفت، فوری بهش مراجعه کنین.

یک نکته خیلی مهم: از کنکور دی ماه ۱۴۰۱، شاهد این بودیم که سبک جدیدی از سؤالات به کنکور اضافه شد و آن هم استفاده از ترتیب وقوع اتفاقات (خط زمان) و مفهومی شدن برخی سؤالات بود. برای همین ما هم بیکار ننشستیم و کلی سؤال به سبک جدید به کتاب اضافه کردیم.

- در انتها تشکر می‌کنیم از: **جناب آقای احمد اختیاری**، مدیر توانمند، موفق و دلسوز انتشارات مهروماه که انصافاً در کلیه مراحل تألیف، حمایتشون پشتوانه تلاش‌های ما بوده و هست!
 - تشکر ویژه از **آقای امیر محمدیگی** مدیر تألیف محترم واحد علوم انسانی که در طول تألیف کتاب راهنمایی‌های بسیار خوبی داشتند.
 - گروه تخصصی علوم انسانی هومان و جناب آقای **محمدجواد حیدر** که با حضورشان باعث قوت گرفتن واحد علوم انسانی شدند تا به صورت تخصصی برای دانش‌آموزان کتاب‌ها تألیف شود.
 - همکاران گرامی آقای **علیرضا کاهیدوند**، خانم **الناز گنجکار** و خانم **مهسا اصغری** که در طراحی پوستر خط زمان به ما کمک بسیاری کردند.
 - دوستان بسیار زحمتکش و پرتوان در واحد تولید انتشارات خصوصاً مدیر تولید واحد علوم انسانی انتشارات و سایر همکاران ایشان.
 - همکاران تألیف ما که در ویراستاری کتاب سنگ‌تموم گذاشتن که فقط می‌تونیم بهشون بگیم دست مرزاد!
- ایشالا هم موفق باشی، هم از امسالت لذت ببری

مشاوره درس تاریخ به سبک هومان

🔍 نگاه کلی:

از سال ۹۹ تا اردیبهشت ۱۴۰۴ طی ۱۳ دوره برگزاری کنکور در داخل و خارج کشور، تغییرات صورت گرفته بدین شرح است:

- ۱ تعداد سؤالات از ۱۵ تست به ۱۳ تست کاهش یافته است.
- ۲ ضریب تأثیرگذاری به ۵ افزایش یافته است.
- ۳ سطح سؤالات بالا رفته و تلاش شده سؤالات مفهومی‌تر شوند و از سؤالات یک یا دو کلمه‌ای در گزینه‌ها کمتر استفاده شده است.
- ۴ سؤالات چندقسمتی بخش عمده تست‌ها را در بر گرفته است.
- ۵ سؤالات ترکیبی بین چند درس یا دو کتاب نیز افزایش یافته است.
- ۶ چینش و تعداد سؤالات هر کتاب درسی تغییر چندانی نداشته است.

🔍 آنالیز کمی:

در جدول زیر پراکندگی سؤالات را از کنکور ۹۹ تا اردیبهشت ۱۴۰۴ مشاهده می‌کنید:

داخل ۹۹	خارج ۹۹	داخل ۱۴۰۰	خارج ۱۴۰۰	داخل ۱۴۰۱	خارج ۱۴۰۱	دی ۱۴۰۱	داخل ۱۴۰۲	خارج ۱۴۰۲	اردیبهشت ۱۴۰۳	داخل ۱۴۰۳	خارج ۱۴۰۳	اردیبهشت ۱۴۰۴
۴	۴	۴	۳	۴	۴	۳	۴	۳	۴	۳	۴	۴
۴	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۵	۶	۳	۴	۵	۳
۵	۵	۵	۵	۵	۵	۴	۴	۳	۳	۳	۳	۴
-	-	-	۲	-	-	۲	-	۱	۳	۳	۱	۲
ترکیبی												

حالا در نمودار زیر آمار سؤالات درس تاریخ در کنکورهای اخیر رو بر اساس نوع سؤال تیپ‌شناسی می‌کنیم:

اقدامات اشخاص: منظور از اشخاص، افراد مشهور تاریخی هستند.

ویژگی اشخاص: اشخاص چه ویژگی‌ای داشتند و با چه ویژگی‌ای در تاریخ شناخته می‌شوند.

دلایل، علل، منابع و اهداف

عناصر و ویژگی‌های اقتصادی، فرهنگی، نظامی، مذهبی و دینی

اسم شهرها، کشورها، اماکن و ویژگی‌های آن‌ها

اسامی کتب و آثار هنری و آثار نویسندگان

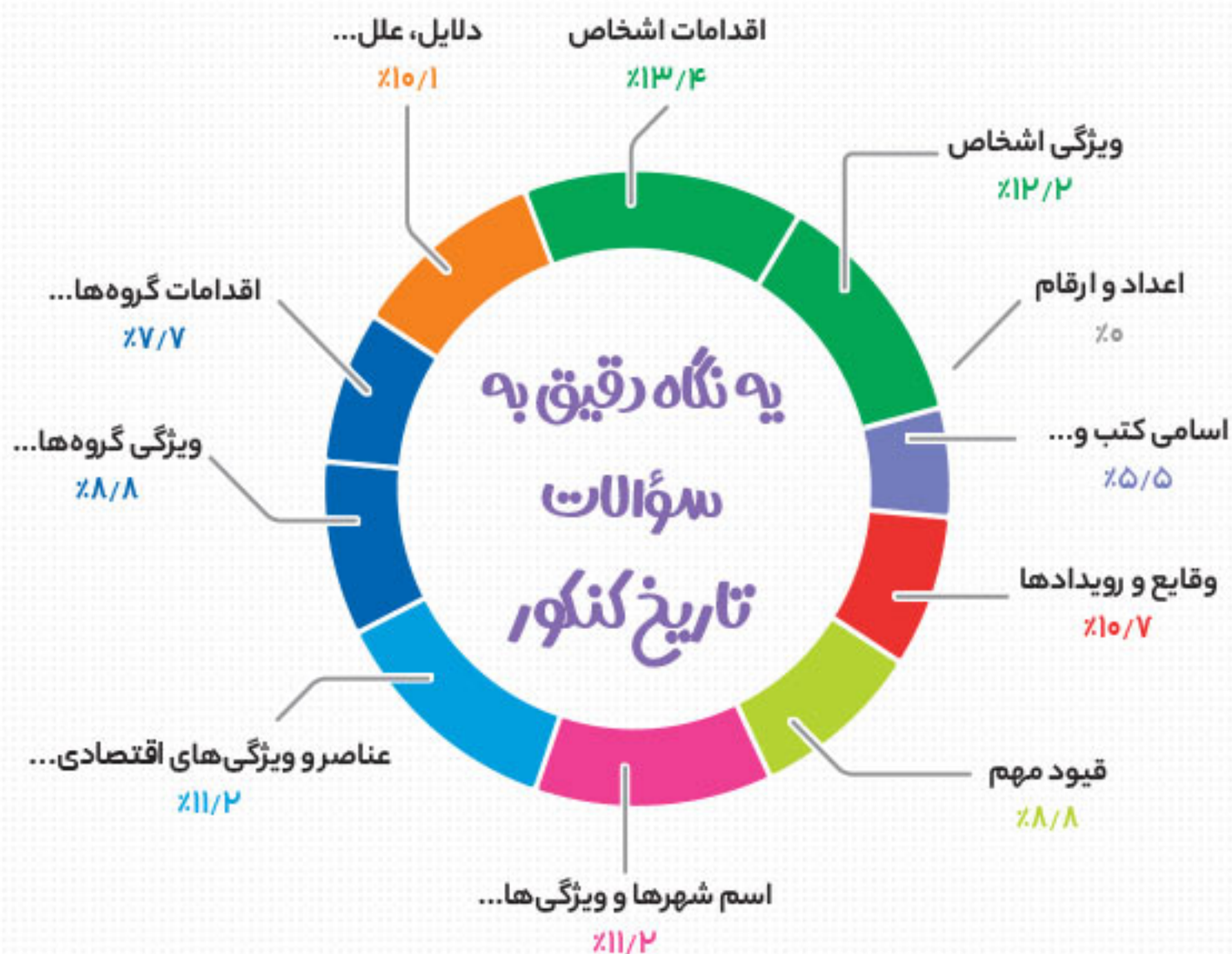
اعداد و ارقام: تعداد و عدد قرن‌ها و سال‌ها

وقایع و رویدادها: وقایع و رویدادهای مهم تاریخی

اقدامات گروه‌ها و حکومت‌ها

ویژگی گروه‌ها و حکومت‌ها

قیود مهم: قیودی مانند مهم‌ترین، عمده‌ترین، نخستین و...

آنالیز کیفی:

اکثر سوالات درس تاریخ قبل از کنکور دی ۱۴۰۱ عین متن کتاب بود، اما از کنکور دی ۱۴۰۱ به بعد با سبک جدیدی از سوالات روبه‌رو شدیم. برای سوالات حفظی باید خط به خط کتاب را بدانید، ولی نکته اینجاست که همین سوالات حفظی و عین متن کتاب هم تیپ‌های مختلفی دارند و دانستن آن‌ها به شما کمک می‌کند تا کتاب را از دید طراح سؤال کنکور بخوانید و بهتر یاد بگیرید.

بیشتر سوالات حفظی از این مطالب آمده که «کدام شخص چه اقدامی را انجام داده؟»، «گروه‌ها، حکومت‌ها و مکان‌ها چه ویژگی‌هایی داشتند؟»، «دلیل یا نتیجه یک اقدام چه بوده است؟» یا «مهم‌ترین، عمده‌ترین و ...ترین ویژگی کدام بوده است؟»

یک نوع تست جدید حفظی هم در کنکور ۱۴۰۰ دیدیم که سؤال ترکیبی و چندبخشی بود که مشابه آن در کنکورهای قبلی نبوده، ولی اگر به کتاب خوب مسلط باشید، می‌توانید به این سؤال‌ها پاسخ بدهید.

اما روال همیشگی در کنکورهای دی ماه ۱۴۰۱ و تیر ۱۴۰۲ به شکلی غافلگیرکننده تغییر کرد. سوالات تقریباً مفهومی، ترکیبی از چند درس و با تأکید بسیار بر سال وقوع وقایع تاریخی طرح شده بود.

در پاسخ‌گویی برخی سوالات لازم بود داوطلب کنکور بر ارتباط بین مطالب دروس مختلف تسلط داشته باشد.

تأکید بر دانستن سال وقوع وقایع و ترتیب آن‌ها به گونه‌ای بود که برخی از سوالات صرفاً از خط زمان (قسمت سؤال ممنوع کتاب درسی) طرح شد.

به طور کلی نمی‌توان سوالات تاریخ را تحلیلی و استدلالی دانست، اما سوالات حفظی و دانشی بسیار دشوار و تا حدی مفهومی بود و این سبک سؤال برای درس تاریخ کاملاً شیوه و سبک جدیدی بود.

شاید حفظ کردن تمام تاریخ‌های ذکرشده در کتاب درسی کار دشواری باشد، اما در صورتی که بنابر طرح این‌گونه سوالات در سال‌های آتی باشد، پیشنهاد می‌شود دانش‌آموزان مطالب کتاب را به گونه‌ای خلاصه‌نویسی و مطالعه کنند که ترتیب وقایع و ارتباط بین مطالب آن حفظ شده باشد.

در جدول زیر پراکندگی دشواری سؤالات درس تاریخ در سال‌های اخیر را مشاهده می‌کنید:

سطح سؤال	داخل ۹۹	خارج ۹۹	داخل ۱۴۰۰	خارج ۱۴۰۰	داخل ۱۴۰۱	خارج ۱۴۰۱	دی ۱۴۰۱	داخل ۱۴۰۲	خارج ۱۴۰۲	اردیبهشت ۱۴۰۳	داخل ۱۴۰۳	خارج ۱۴۰۳	اردیبهشت ۱۴۰۴
آسان	۶	۴	۴	۵	۲	۴	-	-	-	-	۱	۱	۳
متوسط	۵	۴	۷	۴	۶	۶	۲	۷	۵	۴	۴	۶	۴
سخت	۲	۴	۲	۳	۳	۲	۵	۲	۴	۷	۶	۴	۴
خیلی سخت	-	۱	-	۱	۲	۱	۶	۴	۴	۲	۲	۲	۲

تحلیل کنکور اردیبهشت ۱۴۰۴:

در کنکور اردیبهشت ۱۴۰۴ شاهد تغییراتی در طراحی سؤالات تاریخ بودیم که این تغییرات هم در پراکندگی سؤالات بین سه پایه و هم در شیوه طرح سؤال بوده است. سؤالات این دوره راحت‌تر از تیرماه ۱۴۰۳ طراحی شده بودند و دیگر از تأکید بر خط زمان و تقدّم و تأخر رویدادها خبری نبود، ولی در سؤال ۱۰۶ از تاریخ و اعداد استفاده شده است.

آنالیز تعدادی:

الف) بودجه‌بندی بر اساس کتاب: تعداد سؤالات همانند دوره قبل در درس تاریخ، ۱۳ سؤال بود که پراکندگی در هر کتاب تغییر کرده بود؛ بدین ترتیب که ۴ سؤال از تاریخ (۱)، ۳ سؤال از تاریخ (۲) و ۴ سؤال از تاریخ (۳) طرح شده بود و ۲ سؤال هم ترکیبی طرح شده بود.

ب) بودجه‌بندی تست‌های کنکور اردیبهشت ۱۴۰۴ بر اساس سال تحصیلی:

ج) بودجه‌بندی بر اساس سطح سختی سؤالات:

آنالیز محتوایی: اگرچه به نظر می‌رسد که طراحان سؤال تلاش داشتند که سؤالات را مفهومی طراحی کنند، اما در این امر ناموفق بوده و به‌جز چند مورد، بقیه سؤالات بیشتر از بخش دانش طراحی شده بود.

توصیه‌ها:

- با توجه به ضریب ۵ که برای این درس در نظر گرفته شده است، در مطالعه خود به نکات ریز کتاب دقت بیشتری داشته باشید.
- با هایلایت کردن اسامی و وقایع مهم، مطالب مهم را در ذهن خود داشته باشید.
- از حاشیه‌نویسی کتاب غافل نشوید.
- با تکرار مطالب، یادگیری خود را تقویت و تثبیت کنید.

فهرست

پایه دهم ۱۰

درسنامه	تست	
۱۰	۲۰۲	درس اول - تاریخ و تاریخ‌نگاری
۱۳	۲۰۶	درس دوم - تاریخ؛ زمان و مکان
۱۶	۲۱۰	درس سوم - باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی
۲۰	۲۱۳	درس چهارم - پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر
۲۵	۲۱۸	درس پنجم - هند و چین
۲۸	۲۲۲	درس ششم - یونان و روم
۳۲	۲۲۷	درس هفتم - مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور
۳۵	۲۳۰	درس هشتم - سپیده‌دم تمدن ایرانی
۳۸	۲۳۳	درس نهم - از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان
۴۲	۲۳۸	درس دهم - اشکانیان و ساسانیان
۴۷	۲۴۲	درس یازدهم - آیین‌کشورداری
۵۱	۲۴۶	درس دوازدهم - جامعه و خانواده
۵۵	۲۵۰	درس سیزدهم - اقتصاد و معیشت
۵۹	۲۵۵	درس چهاردهم - دین و اعتقادات
۶۳	۲۶۰	درس پانزدهم - زبان، علم و آموزش
۶۶	۲۶۴	درس شانزدهم - هنر و معماری

پایه یازدهم ۱۱

درسنامه	تست	
۷۱	۲۶۹	درس اول - منابع پژوهش در تاریخ اسلام...
۷۳	۲۷۲	درس دوم - روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و...
۷۶	۲۷۶	درس سوم - اسلام در مکه
۷۹	۲۸۰	درس چهارم - امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه
۸۴	۲۸۵	درس پنجم - تثبیت و گسترش اسلام در دوران...
۸۸	۲۸۹	درس ششم - امویان بر مسند قدرت
۹۲	۲۹۴	درس هفتم - جهان اسلام در عصر خلافت عباسی
۹۷	۲۹۹	درس هشتم - اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور...
۱۰۰	۳۰۲	درس نهم - ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی
۱۰۵	۳۰۷	درس دهم - ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و ...

۳۱۱	۱۰۹	درس یازدهم = حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری
۳۱۵	۱۱۳	درس دوازدهم = فرهنگ و هنر در عصر مغول - تیموری
۳۱۹	۱۱۶	درس سیزدهم = تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در ...
۳۲۴	۱۲۰	درس چهاردهم = فرهنگ و تمدن در عصر صفوی
۳۲۸	۱۲۴	درس پانزدهم = قرون وسطا
۳۳۲	۱۲۸	درس شانزدهم = رنسانس و عصر جدید

پایه دوازدهم ۱۲

۳۳۹	۱۳۳	درس اول = تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر
۳۴۱	۱۳۷	درس دوم = ایران و جهان در آستانه دوره معاصر
۳۴۷	۱۴۶	درس سوم = سیاست و حکومت در عصر قاجار...
۳۵۲	۱۵۳	درس چهارم = اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ...
۳۵۶	۱۵۸	درس پنجم = نهضت مشروطه ایران
۳۶۳	۱۶۶	درس ششم = جنگ جهانی اول و ایران
۳۶۸	۱۷۲	درس هفتم = ایران در دوره حکومت رضاشاه
۳۷۰	۱۷۵	درس هشتم = جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن
۳۷۵	۱۸۲	درس نهم = نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران
۳۷۹	۱۸۶	درس دهم = انقلاب اسلامی
۳۸۵	۱۹۲	درس یازدهم = استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی
۳۸۸	۱۹۶	درس دوازدهم = جنگ تحمیلی و دفاع مقدس

آزمون‌ها

۳۹۲	جامع پایه به پایه
۴۰۶	جامع سه کتاب
۴۱۳	کنکور اردیبهشت ۱۴۰۴

پاسخ‌ها

۴۱۶	پاسخ‌نامه تشریحی
۴۹۵	پاسخ‌نامه کلیدی

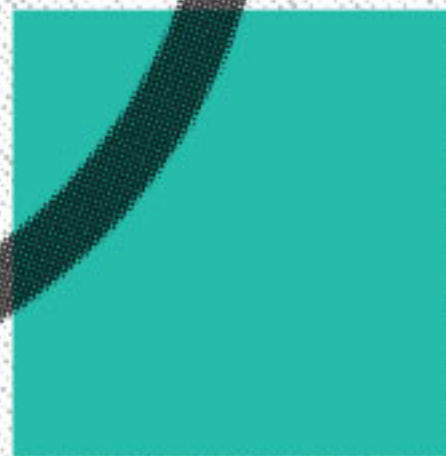
فلش کارت

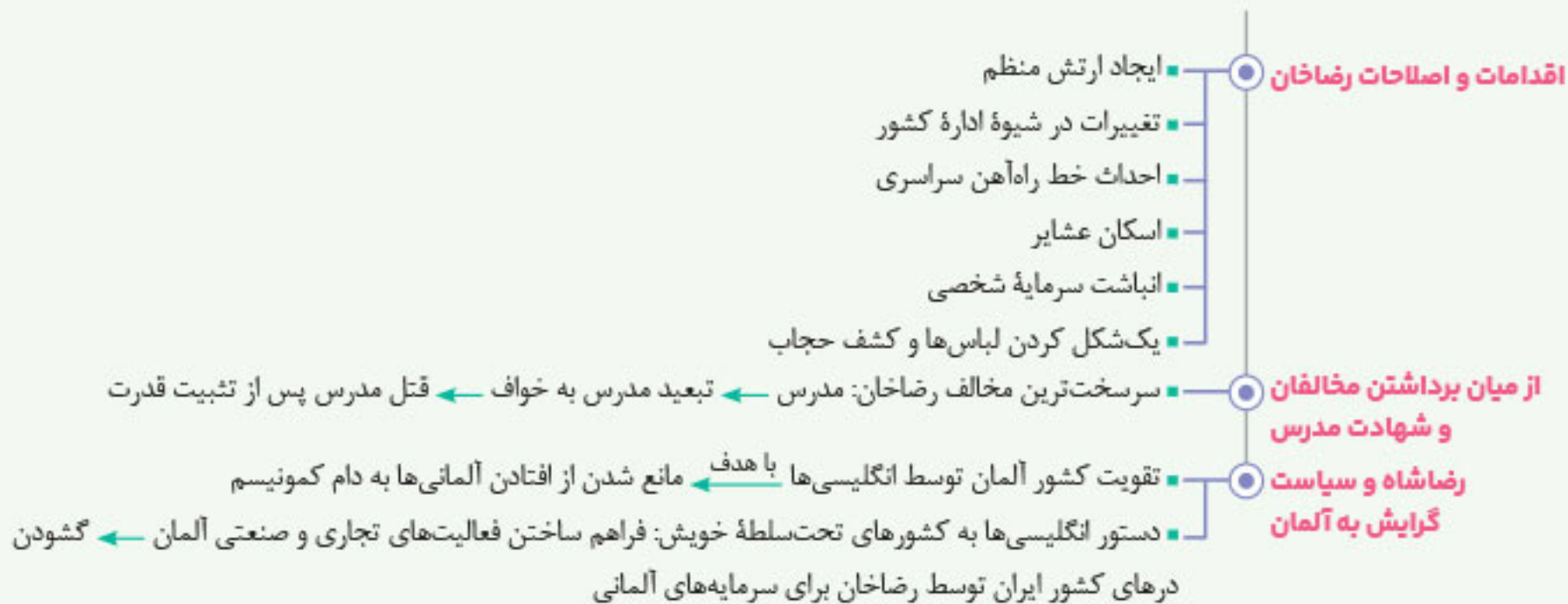

برای مشاهده کنکور اخیر
این QR code را اسکن کنید.

درسنامه

درس هشتم: جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن

حدود ۲۱ سال پس از پایان جنگ جهانی اول، جهان بار دیگر گرفتار جنگی شد که مرگبارترین و ویرانگرترین حادثه تاریخ بشر شناخته می شود. ما در این درس زمینه ها، عوامل، آثار و پیامدهای مختلف این جنگ و مهم ترین تحولات سیاسی جهان پس از آن را بررسی و تجزیه و تحلیل خواهیم کرد.

جهان در فاصله دو جنگ بزرگ

در فاصله میان دو جنگ، جهان و مخصوصاً کشورهای اروپایی گرفتار مسائل و مشکلات بزرگی شدند که زمینه را برای جنگ جهانی دوم فراهم آورد. مهم ترین این مسائل و مشکلات را در نمودار زیر آورده ایم:

مهم ترین مسائل و مشکلات جهان در فاصله دو جنگ بزرگ

صلح ناپایدار و ناخشنودی از قراردادهای صلح ورسای ضعف جامعه ملل بحران اقتصادی ظهور حکومت های خودکامه کاملاً تک حزبی و نظامی گرا

صلح ناپایدار

معاهده ورسای که پس از جنگ جهانی اول به امضا رسید، به هیچ عنوان داوطلبانه و اختیاری نبود؛ بلکه قراردادی میان کشورهای پیروز و شکست خورده بود که طی آن طرف شکست خورده برای فرار از ناپودی و به اجبار، آنچه طرف پیروز می گفت را پذیرفت. متفقین که دولت های پیروز جنگ بودند، هر یک به نوبه خود در ایجاد جنگ مقصر بودند ولی تمام تقصیرها را متوجه آلمان نموده و با تنبیه این کشور به روش های مختلف، زمینه های نارضایتی و بروز جنگ های بعدی را فراهم آوردند.

ضعف جامعه ملل

جامعه ملل که برای کمک به حل و فصل اختلافات کشورها و جلوگیری از دشمنی و جنگ میان دولت ها به وجود آمده بود، قدرت کافی برای تحقق این هدف و تصمیماتش، ضمانت اجرایی لازم را نداشت. حضور نداشتن برخی کشورها نقش مهمی در ناکامی و بی اعتباری بیشتر آن داشت که این کشورها عبارت اند از: ۱ آمریکا که خود پیشنهاد تأسیس جامعه ملل را داده بود، به عضویت آن در نیامد. ۲ خروج ژاپن، آلمان و ایتالیا ۳ اخراج شوروی از جامعه ملل

بحران اقتصادی

- پس از جنگ جهانی اول، انگلستان ← با اتکا به منابع خود و ثروت مستعمراتش از عهده بازسازی ویرانی های ناشی از جنگ برآمد.
- آلمان به دلیل خرابی های حاصل از جنگ، از دست دادن مستعمرات و پرداخت غرامت های سنگین، اوضاع اقتصادی وخیمی داشت.
- ایالات متحده ← به برخی از کشورها مانند آلمان وام اعطا کرد اما ناگهان دچار رکود اقتصادی عظیمی شد که به دنبال آن، اقتصاد جهان به هم ریخت.

نکته: مسائل و مشکلات اقتصادی تأثیر به سزایی در روی کار آمدن حکومت های دیکتاتوری، به خصوص در اروپا داشت.

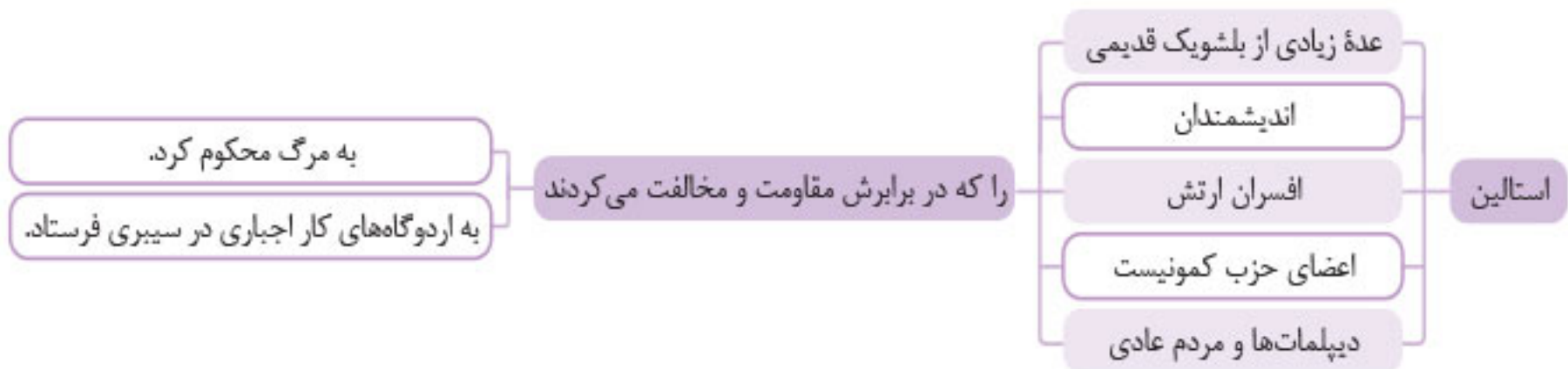
در سال ۱۹۲۳، ارزش مارک آلمان به اندازه ای سقوط کرد که از اسکناس به جای سوخت، به عنوان کاغذ دیواری و برای پر کردن تشک استفاده می شد.

ظهور حکومت‌های خودکامه تک‌حزبی و نظامی

پس از پایان جنگ جهانی اول، امید به استقرار نظام‌های آزاد و دموکرات در اروپا و سایر نقاط جهان چندان دوام نیاورد و رژیم‌های دیکتاتوری یکی پس از دیگری سربرآوردند. این رژیم‌ها عبارت‌اند از:

۱ شوروی استالینی

پس از مرگ لنین، ژوزف استالین دبیر کل حزب کمونیست، قدرت را در شوروی به دست گرفت و با تحکیم موقعیت سیاسی خود، مسیر دیکتاتوری را پیش گرفت.

بایه
۱۲

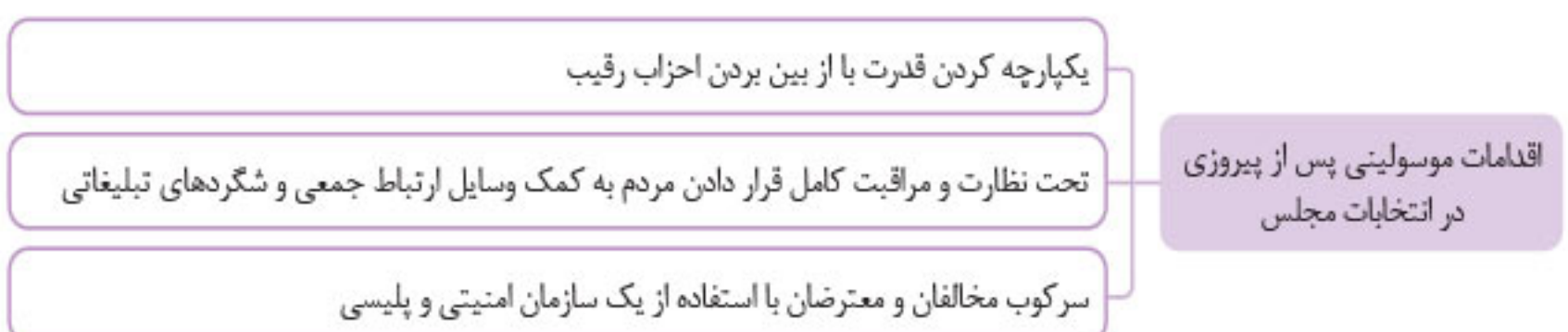
نکته: با وجود بی‌اعتمادی و دشمنی که میان شوروی و آلمان وجود داشت، دو کشور با یکدیگر پیمان عدم تجاوز امضا کردند.

۲ به قدرت رسیدن فاشیست‌ها در ایتالیا

پس از جنگ جهانی اول، حکومت پادشاهی مشروطه ایتالیا در حل مشکلاتی مانند تورم، بیکاری، اعتصاب و ناآرامی‌های کارگری ناتوان بود. **در نتیجه** حزب کوچک فاشیست به رهبری بنیتو موسولینی قدرت را به دست گرفت.

سرانجام پادشاه ایتالیا با حمایت و تشویق صاحبان صنایع، زمین‌داران و نظامیان، موسولینی را به نخست‌وزیری منصوب کرد.

موسولینی تا حدود زیادی به وعده‌های خویش درباره کاهش بیکاری و تورم و پایان دادن به اعتصاب‌ها عمل کرد. **در نتیجه** بسیاری از مردم ایتالیا شیفته او بودند و از اینکه با رهبری او کشورشان در ردیف قدرت‌های بزرگ قرار گرفته، به خود می‌بالیدند.

روابط خارجی

موسولینی سودای احیای دوباره امپراتوری روم باستان و تسلط بر دریای مدیترانه و شمال آفریقا را در سر داشت.

تجاوز نظامی این کشور به اتیوپی در آفریقا بر پایه همین تفکر صورت گرفت.

۳ ظهور هیتلر در آلمان

به روند چگونگی به قدرت رسیدن هیتلر توجه کنید:

شکست آلمان در جنگ جهانی اول → پناهنده شدن امپراتور وقت آلمان به هلند → بر سر کار آمدن حکومت جمهوری در آلمان → گسترش رکود و بیکاری به سبب امضای پیمان ورسای → ناخشنودی مردم به سبب امضای پیمان ورسای و گسترش رکود و بیکاری → سخنرانی‌های هیتلر از مشکلات آلمان به همراه توضیح راه‌حل‌های آن → تأکید بر لغو پیمان ورسای و تجدید غرور و اقتدار ملی → موفقیت نازی‌ها در انتخابات مجلس → صدراعظم شدن هیتلر در آلمان با حمایت صاحبان صنایع، اشراف زمین‌دار و افسران ارتش → قبضه کامل قدرت و برقراری نظام دیکتاتوری تک‌حزبی در آلمان

نازی‌ها

ملی‌گرایان افراطی و نژادپرست (مانند فاشیست‌ها) شعار آن‌ها «آلمان بیدار شو» بود که تأثیر زیادی بر آلمانی‌ها گذاشت.

نکته: هیتلر عقیده داشت که آلمان برای به دست آوردن فضای حیاتی باید سرزمین‌هایی را در اروپا فتح کند.

هیتلر پس از قبضه قدرت، خود را پیشوا خواند و پس از به دست گرفتن زمام امور، قرارداد ورسای را لغو کرد و اقداماتی را انجام داد که در جدول زیر می‌بینید:

هیتلر و اعضای حزب نازی - دسامبر ۱۹۳۰

اقدامات هیتلر

اقدامات داخلی (پس از رسیدن به قدرت)

- برقراری نظام دیکتاتوری و تک‌حزبی
- متحول شدن تمام حزب‌های سیاسی به حزب نازی
- پاکسازی نیروی پلیس و سازمان‌های دولتی از افراد غیرنازی
- تأمین امنیت داخلی توسط پلیس مخفی موسوم به گشتاپو
- برپایی اردوگاه‌های کار اجباری برای مخالفان

عمرانی و اقتصادی

- ساخت شبکه وسیعی از جاده‌ها و راه‌آهن
- ایجاد مؤسسات عمومی
- راه‌اندازی کارخانه‌های بزرگ به خصوص صنایع تسلیحاتی
- این اقدامات به بحران رکود و بیکاری در آلمان پایان داد.

نظامی

- گسترش ارتش و تشکیلات نظامی
- مجهز کردن ارتش به سلاح‌ها و فناوری‌های پیشرفته جنگی

روابط خارجی

- بستن پیمان‌های دوجانبه و چندجانبه با برخی کشورها
- پیش بردن برنامه‌های توسعه طلبانه سرحدی و سرزمینی

۴ توسعه طلبی نظامی ژاپن

در نیمه دوم قرن ۱۹م ژاپن به انجام اصلاحات اساسی و اخذ تمدن جدید غربی پرداخت. این دوره به **انقلاب میجی** معروف شد که توسط موتسوهیتو روی داد.

برداشتن اولین گام‌ها در راه صنعتی شدن

شروع به استعمار سرزمین‌های پیرامون خود

نتیجه

تغییر وضع ناتوان ژاپن در رویارویی

با خطر جهانگشایی غربی

جبران عقب‌ماندگی‌های نظام قبلی

نخستین اولویت‌ها پس از انقلاب میجی

در نمودارهای زیر وضعیت ژاپن در جنگ جهانی اول و فاصله بین دو جنگ بررسی می‌شود.

به اتفاق مثلث پیوسته بود اما در مقایسه با انگلستان، فرانسه و آلمان زیان عمده‌ای متحمل نشد و اقتصادش در سال‌های پس از جنگ همچنان شکوفا بود.

ژاپن در
جنگ جهانی اول

از آنجا که اقتصاد ژاپن وابسته به واردات مواد خام بود، رشد صنعتی این کشور با قدرت نظامی و دریانوردی ارتباط تنگاتنگی داشت.

موتسوهیتو امپراتور ژاپن
در دوران انقلاب میجی

هدایت سیاست داخلی و خارجی در اختیار نظامیان بود و این کشور را در جهت توسعه‌طلبی نظامی سوق دادند.

از جامعه ملل خارج شد.

به کشورهای همسایه از جمله چین لشکرکشی کرد.

به همراه آلمان و ایتالیا کشورهای محور را شکل دادند.

ژاپن در فاصله
جنگ جهانی
اول و دوم

جنگ جهانی دوم (۱۹۳۹ - ۱۹۴۵ م)

شروع جنگ و سال‌های
پیروزی دولت‌های محور

- اول سپتامبر ۱۹۳۹ / شهریور ۱۳۱۸
- حمله برق‌آسای آلمان به لهستان و تصرف نیمه غربی این کشور
- اعلان جنگ انگلیس و فرانسه (متفقین) به آلمان به دنبال حمله به لهستان
- تشکیل دولت‌های محور با اتحاد آلمان، ایتالیا و ژاپن
- هجوم آلمان به فرانسه؛ اشغال این کشور به‌عنوان مهم‌ترین دستاورد ارتش نازی
- درخواست آلمان از انگلیس برای تسلیم و ادامه جنگ توسط انگلستان به دلیل برخورداری از کمک آمریکا
- هجوم نیروهای محور به شبه‌جزیره بالکان، اروپای شرقی و شمال آفریقا
- عملیات نظامی گسترده در شرق و جنوب شرق آسیا توسط ژاپن و تصرف سرزمین‌ها و جزایر بسیاری در این منطقه

پیروزی متفقین

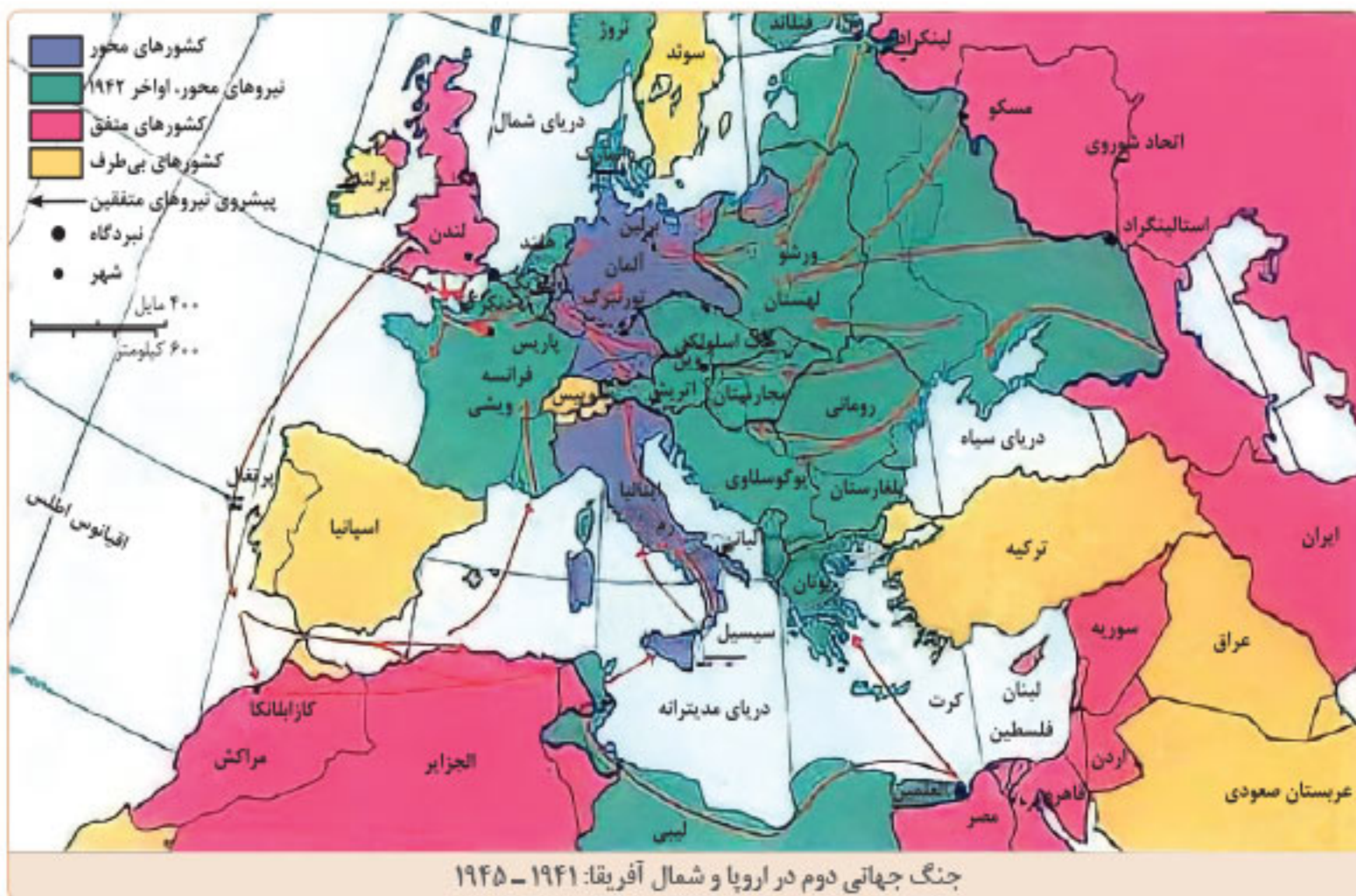
- تهاجم آلمان به خاک شوروی علی‌رغم مصالحه با این کشور
- عقب‌نشینی نیروهای شوروی و آتش زدن مزارع و آذوقه‌ها
- ایجاد مشکل برای آلمان‌ها به دلیل سرمای شدید و کمبود آذوقه
- توقف نیروهای آلمانی توسط شوروی به‌وسیله کمک‌هایی که انگلستان و آمریکا از خاک ایران به آن می‌رساندند
- حمله ژاپنی‌ها به ناوگان ایالات متحده آمریکا در اقیانوس آرام
- ورود آمریکا به جنگ پس از حمله ژاپنی‌ها به نفع متفقین
- شکست ژاپن و به زانو درآمدن ایتالیا
- ورود نیروهای متفقین به فرانسه و آزاد شدن این کشور و سپس ورود به خاک آلمان

پایان جنگ

- ورود نیروهای متفقین به برلین و خودکشی هیتلر
- اشغال بخش شرقی آلمان توسط شوروی و قسمت غربی توسط انگلستان و آمریکا
- محاکمه و مجازات تعدادی از فرماندهان و سران حکومت نازی در دادگاه نورنبرگ
- بمباران اتمی دو شهر هیروشیما و ناگاساکی ژاپن توسط آمریکا

آثار و نتایج جنگ

- پایان رسمی جنگ با سقوط برلین و اعلام تسلیم از سوی ژاپن
- مهلک‌ترین و مخرب‌ترین رویداد تاریخ بشر
- کشته شدن ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر
- بیشترین تلفات در روسیه و آلمان
- صدمه دیدن بسیاری از کشورهای اروپایی، آسیایی و آفریقایی
- مصائب جنگ: آسیب‌های اقتصادی، گرسنگی، بیماری‌های مسری، آوارگی و اختلال‌های روحی و روانی
- تلاش آمریکا برای حاکم شدن بر جهان از طریق ایجاد نظم نوین جهانی
- وقوع انقلاب اسلامی اولین ضربه به این نظم بود.

جنگ جهانی دوم در اروپا و شمال آفریقا: ۱۹۴۱-۱۹۴۵

ایران در جنگ

در زمان جنگ جهانی دوم دولت ایران اعلام بی طرفی کرد. در آن زمان ایران روابط بازرگانی گسترده‌ای با آلمان داشت. انگلستان تلاش می کرد که از دادوستد آلمان با کشورهای بی طرف جلوگیری کند و این موضوع اعتراض حکومت رضاشاه را برانگیخت **در نتیجه** ایران از طریق شوروی به تجارت با آلمان ادامه داد.

حمله هیتلر به شوروی

برهم خوردن معادله جهانی به زیان ایران

اتحاد دوباره شوروی و انگلستان علیه ایران

در پی حمله آلمان به شوروی، حفظ منابع باکو برای روس ها و منابع نفت جنوب برای انگلیسی ها اهمیت حیاتی پیدا کرد.

خاک ایران مناسب ترین مسیر برای رساندن کمک تسلیحاتی متفقین به نیروهای شوروی بود.

نتیجه

دولت های شوروی و انگلستان از ایران خواستند که آلمانی ها را اخراج کند.

سرانجام به بهانه حضور نیروهای آلمانی در ایران، نیروهای شوروی و انگلستان در شهریور ۱۳۲۰ از شمال و جنوب به ایران حمله کردند اما ارتش ایران مقاومت چندانی نکرد و تنها درگیری مختصری به ویژه میان یگان های نیروی دریایی ایران با قوای متفقین رخ داد. **در نتیجه** دریادار غلامعلی بایندر فرمانده این نیرو و جمعی از هم‌زمانش به شهادت رسیدند. پس از اشغال ایران رضاشاه وادار به کناره گیری از سلطنت و تبعید به جزیره موریس در جنوب غربی اقیانوس هند شد.

- ایران پلی برای پیروزی متفقین در جنگ بود و بدون استفاده از ظرفیت ایران، سرنوشت جنگ تغییر می کرد.

جهان پس از جنگ جهانی دوم

پس از پایان جنگ جهانی دوم، شوروی تسلط خود را بر اروپای شرقی اعمال کرد. آلمان به دو بخش تقسیم شد:

شرقی: تحت سلطه روس ها

غربی: تحت سلطه سایر دولت های متفق

بازندگان جنگ (مانند آلمان و ژاپن):

۱. از داشتن نیروی نظامی مقتدر و مستقل محروم ماندند.
۲. اقتصاد و فرهنگ آنان تحت نفوذ فاتحان جنگ قرار گرفت.
۳. در بسیاری از بخش ها این نفوذ و اعمال نظر همچنان ادامه دارد.

عصر جنگ سرد

با پایان جنگ جهانی دوم و از میان رفتن آلمان، دشمن مشترک آمریکا و شوروی، همکاری بین این دو کشور تبدیل به بی اعتمادی، رقابت و تنش شدید شد و دو اصطلاح «بلوک غرب» و «بلوک شرق» رایج شد.

آمریکا و هم پیمانانش که دارای نظام سرمایه داری بودند ← بلوک غرب

شوروی و کشورهای اقماری آن به همراه کشورهای دارای نظام کمونیستی (مثل چین و کره شمالی) ← بلوک شرق

- آمریکا و شوروی دو ایدئولوژی مختلف برای اداره جامعه داشتند و در زمینه‌های مختلف علمی، صنعتی، توسعه تکنولوژی، تجهیزات نظامی، فناوری جاسوسی و حتی ورزش و صنعت مد، رقابت تنگاتنگ داشتند.
- آن‌ها برای جذب متحدین بیشتر، به برقراری اتحادها و پیمان‌های سیاسی و نظامی مانند **ناتو** و **ورشو** دست زدند.
- بین شوروی و آمریکا هرگز رویارویی نظامی و جنگ مستقیم اتفاق نیفتاد ولی **۱** رقابت و تنش‌های مکرر (مثل ساخت دیوار برلین) و **۲** جنگ‌های نیابتی (مانند جنگ کره و جنگ ویتنام) باعث شد که از این دوران به عنوان جنگ سرد یاد کنند.

مشکلات اقتصادی و سیاسی در اتحاد جماهیر شوروی و در نتیجه افزایش اعتراضات مردمی

دامن زدن بلوک غرب به مشکلات شوروی با استفاده از رسانه‌ها

موجب

فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و محو شدن بلوک شرق از صفحه تاریخ (نماد آن: خراب شدن دیوار برلین)

بازسازی و رونق اقتصادی اروپا

جنگ بخش وسیعی از اروپا و اقتصاد آن را ویران کرد اما کشورهای اروپایی برای بازسازی کشورهای خود به پا خاستند و با کار سخت و برنامه‌ریزی‌های مختلف، تحولات جدی را در کشور خود رقم زدند؛ به حدی که برخی از آن‌ها امروزه در زمینه اداره امور دنیای خود، از فاتحان جنگ نیز بالاتر رفته‌اند. در این مسابقه علمی و بازسازی جدی، ایران با حکومت گوش به فرمان بیگانه در زمان پهلوی دوم، نه به اندازه سی سال که چندین برابر آن از حرکت پرستاب دنیا در بخش‌های گوناگون عقب ماند.

تحولات شرق آسیا

در شرق آسیا نیز کشورهای چین و ژاپن تحت تأثیر پیامدهای جنگ جهانی اول قرار گرفتند که در جدول زیر آن را مقایسه می‌کنیم.

ژاپن	چین
• صنعتی‌ترین کشور آسیا که پس از شکست در جنگ جهانی دوم به اشغال آمریکا درآمد. • قانون اساسی جدید آن، دموکراسی را تقویت و قدرت سیاسی را از اختیار امپراتور و فرماندهان نظامی خارج و به نمایندگان منتخب ملت سپرد. • مردم این کشور با سخت‌کوشی و برنامه‌ریزی دقیق به موفق‌ترین قدرت پیشرو اقتصادی در جهان تبدیل شدند. • تولید صنعتی این کشور در سال ۱۹۵۳م به میزان تولید سال‌های آغازین جنگ جهانی دوم رسید.	• پس از شکست و تسلیم ژاپن، جنگ داخلی در چین بین ملی‌گرایان و کمونیست‌ها شدت گرفت. • آمریکا از ملی‌گرایان و شوروی از کمونیست‌ها حمایت می‌کردند. • کمونیست‌ها به رهبری مائو بر ملی‌گراها پیروز شدند و جمهوری خلق چین را تأسیس کردند. • حکومت و حزب کمونیست چین با وجود داشتن رابطه دوستانه با شوروی، همواره سیاستی مستقل را دنبال کرده است.

پایه
۱۲

استقلال طلبی و استعمارزدایی

با پایان گرفتن جنگ جهانی دوم، حزب کنگره ملی در هندوستان به رهبری مهاتما گاندی، استقلال کامل این کشور را درخواست کرد و انگلستان به ناچار تسلیم شد. همچنین جنبش‌های استقلال طلبانه در جنوب شرقی آسیا و قاره آفریقا به نحو مسالمت‌آمیز به وقوع پیوست **در نتیجه** در کمتر از یک دهه (۱۹۵۵ - ۱۹۶۵م) بیش از ۳۰ کشور مستقل آسیایی و آفریقایی از مستعمره‌های اروپاییان سربرآوردند. البته در الجزایر علی‌رغم سرکوب نظامی دولت فرانسه، مردم پس از سال‌ها مبارزه سخت بر استعمار پیروز شدند و به استقلال دست یافتند.

مسئله فلسطین

یکی از مسائل مهم منطقه غرب آسیا (خاورمیانه) و جهان اسلام، اشغال کشور مسلمان فلسطین و تأسیس رژیم غاصب اسرائیل است.

• عوامل مؤثر در به رسمیت شناختن دولت جعلی اسرائیل توسط سازمان ملل پس از جنگ جهانی دوم:

۱. فشار شبکه صهیونیسم بین‌الملل
۲. حمایت دولت‌های انگلیس و آمریکا
۳. سکوت بیشتر کشورهای مسلمان

• شاید برایتان این سؤال پیش بیاید که چرا فلسطین مهم است؟! پس به نمودار زیر خوب دقت کنید:

دلایل اهمیت فلسطین

- ۱- مهد ادیان الهی و محل زندگی بسیاری از پیامبران و وجود اماکن مقدس بسیار در آن
- ۲- قرار داشتن فلسطین در محل تقاطع و لولای سه قاره آسیا، آفریقا و اروپا
- ۳- عبور یکی از مهم‌ترین آبراه‌های جهان از این منطقه و فراهم شدن ارتباط بین غرب و شرق

نکته: با تشکیل دولت جعلی اسرائیل در غرب آسیا و در قلب دنیای اسلام، استعمارگران به دنبال یک هدف بلند مدت استعماری بودند زیرا ادامه حیات و فعالیت اسرائیل، این تضمین را به صهیونیست‌ها می‌دهد که اگر زمانی دولت اسلامی مقتدری در این منطقه به وجود آمد، اسرائیل با آن مقابله کند و بتواند جلوی نفوذ آن‌ها را بگیرد.

خلاصه نموداری درس هشتم

مهم‌ترین مسائل و مشکلات جهان در فاصله دو جنگ بزرگ

عصر جنگ سرد

- رقابت و تنش‌های مکرر و جنگ‌های نیابتی میان بلوک غرب و شرق
- بلوک غرب: آمریکا و هم‌پیمانانش که دارای نظام سرمایه‌داری بودند.
- بلوک شرق: شوروی و کشورهای اقماری آن به همراه کشورهایی که نظام کمونیستی بر آن‌ها حاکم بود.
- برقراری پیمان‌های سیاسی و نظامی: ناتو و ورشو

تحولات شرق آسیا

- ژاپن
 - ۱ صنعتی‌ترین کشور آسیا پس از شکست در جنگ جهانی دوم
 - ۲ تقویت دموکراسی براساس قانون اساسی جدید
 - ۳ تبدیل شدن به موفق‌ترین قدرت پیشرو اقتصادی در جهان
- چین: پیروزی کمونیست‌ها به رهبری مائو بر ملی‌گراها و تأسیس جمهوری خلق چین
- بلند شدن فریاد استقلال‌طلبی و مخالفت با استعمارگر در کشورهای مستعمره
- هندوستان: درخواست استقلال کامل هند توسط حزب کنگره ملی به رهبری گاندی و تسلیم انگلستان (۱۹۴۷ م)
- وقوع مسالمت‌آمیز جنبش‌های استقلال‌طلبانه در جنوب شرقی آسیا و قاره آفریقا
- خارج شدن بیش از ۳۰ کشور مستقل آسیایی و آفریقایی از مستعمره‌های اروپاییان

استقلال طلبی و استعمارزدایی

مسئله فلسطین

- یکی از مسائل مهم منطقه غرب آسیا (خاورمیانه) و جهان اسلام: اشغال فلسطین
- مهد ادیان الهی و محل زندگی بسیاری از پیامبران
- دلایل اهمیت فلسطین
 - قرار داشتن فلسطین در محل تقاطع سه قاره آسیا، آفریقا و اروپا
 - قرار داشتن در مسیر ارتباطی میان غرب و شرق

درس نهم: نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران

پایه ۱۲

نهضت ملی شدن صنعت نفت و کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ دو رویداد مهم و تأثیرگذار در تاریخ پرفراز و نشیب دوران معاصر ایران به شمار می‌روند. در این درس شما با بررسی شواهد و مدارک تاریخی، زمینه‌ها، علل، آثار و پیامدهای داخلی و خارجی این دو رویداد را بررسی خواهید کرد.

نفت و اهمیت آن

در اوایل سده ۲۰ م، کشف منابع نفت در منطقه غرب آسیا توجه کشورهای استعمارگر و صاحبان صنایع بزرگ را به این مناطق به ویژه ایران که اکنون رتبه سوم ذخایر نفتی را دارد، جلب کرد. در این بخش به وضعیت و تاریخچه نفت ایران طی سه دوره زمانی مظفرالدین‌شاه، پس از انقلاب مشروطه و اواخر قاجار و نیز اوایل دوران رضاشاه می‌پردازیم.

تاریخچه کشف و استخراج نفت ایران

بی‌شک همه ما می‌دانیم که کشور عزیزمان یکی از کشورهای نفت‌خیز جهان است اما آیا پیشینیان از این منبع غنی طبیعی آگاهی داشتند؟ بیایید نگاهی به دوران قاجار بیندازیم.

دوره مظفرالدین‌شاه

در دوران مظفرالدین‌شاه، امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سراسر ایران به مدت ۶۰ سال در برابر ۱ ۲۰ هزار لیتر نقد، ۲ ۲۰ هزار لیتر به شکل سهام و ۳ ۱۶٪ سود خالص سالانه به یک انگلیسی به نام ویلیام ناکس‌داریسی واگذار شد. فعالیت انگلیسی‌ها برای یافتن منابع نفت در مناطق مختلف ایران با فوران نخستین حلقه چاه نفت در منطقه مسجدسلیمان به نتیجه رسید و سپس شرکت جدیدی به نام «شرکت نفت پارس و انگلیس» تشکیل شد.

شرکت نفت پارس و انگلیس

- چاه‌های زیادی در منطقه مسجدسلیمان حفر کرد.
- خط لوله‌ای از مسجدسلیمان تا آبادان کشید.
- دولت انگلستان پس از پی بردن به ارزش و اهمیت منابع نفت ایران برای تیروی دریایی خود، ۵۱ درصد سهام این شرکت را خریداری کرد و حق نظارت کامل بر آن شرکت را به دست آورد.
- به‌عنوان بازوی پر قدرت اقتصادی و سیاسی دولت انگلستان، زمینه اعمال نفوذ و مداخله بیشتر انگلیسی‌ها را در ایران فراهم آورد.

۱۶-۵. به چه علت پیشنهاد بسیاری از صاحب‌نظران و نمایندگان این بود که راه‌آهن سراسری از شرق به غرب ساخته شود؟

- (۱) بین شرق و غرب فاصله کمتری بود و هزینه احداث کاهش می‌یافت.
- (۲) تا انگلیسی‌ها نتوانند به سهولت نیروهای خود را از جنوب به شمال منتقل کنند.
- (۳) تا همکاری استعماری دولت‌های انگلیس و روسیه به نتیجه مطلوب نرسد.
- (۴) تا به این وسیله، ایران به خط اصلی تجارت بین آسیا و اروپا متصل شود.

۱۶-۶. کدام گزینه، از نتایج عمده مهار کردن نیروهای رزمی عشایر و اسکان اجباری آنان به وسیله رضاشاه است؟ **کد پاسخ تصویری: ۰۰۱۲۰۲۵۸** (خارج ۱۴۰۰)

- (۱) مجبور شدن عشایر به فروش زمین‌های خود به دولت
- (۲) کسب رضایت طبقات مختلف مردم به ویژه شهرنشینان
- (۳) برانگیخته شدن خشم عمومی در سطوح مختلف از اقدامات شاه
- (۴) کاهش رونق دامداری و نیازمند شدن کشور از نظر دامی به بیگانگان

۱۶-۷. هدف رضاخان از اسکان اجباری عشایر چه بود و این مسئله کدام پیامد را به دنبال داشت؟

- (۱) نیازمند کردن کشور از نظر دامی به بیگانگان - کاهش رونق دامداری کشور
- (۲) کاهش رونق دامداری کشور - مهار کردن نیروی رزمی عشایر
- (۳) نیازمند کردن کشور از نظر دامی به بیگانگان - مهار کردن نیروی رزمی عشایر
- (۴) مهار کردن نیروی رزمی عشایر - کاهش رونق دامداری کشور

۱۶-۸. هدف مهم قیام مردم در مسجد گوهرشاد در دوره رضاخان کدام بود؟ (سراسری ۹۱)

- (۱) مخالفت با کشف حجاب رضاخان
- (۲) جلوگیری از تعطیل شدن دفترخانه‌های شرعی
- (۳) قدغن شدن عزاداری سیدالشهدا (ع) در شهرها
- (۴) مخالفت با قدغن کردن دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی

۱۶-۹. کدام امر به تصور رضاشاه، مهم‌ترین راه پیشرفت و توسعه کشور محسوب می‌شد؟

- (۱) تغییرات در شیوه اداره کشور
- (۲) ایجاد ارتش منظم
- (۳) تقلید از غرب و اشاعه فرهنگ غربی
- (۴) افزایش توان علمی کشور

۱۶-۱۰. رضاشاه پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک، رئیس‌جمهور آن کشور، به تقلید از وی به کدام اقدام دست زد؟ (سراسری ۹۲)

- (۱) به اشاعه فرهنگ غربی و تبعید روحانیت پرداخت.
- (۲) دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی را ممنوع کرد.
- (۳) به مبارزه با همه سنت‌های اسلامی پرداخت.
- (۴) خواستار حکومت جمهوری در کشور شد.

۱۶-۱۱. موارد زیر از اقدامات رضاخان برای مبارزه با سنت‌های اسلامی بود؛ به جز _____.

- (۱) کنار گذاشتن لباس مخصوص روحانیون
- (۲) تعطیل کردن دفترخانه‌های شرعی
- (۳) قدغن کردن عزاداری سیدالشهدا
- (۴) تغییر در شیوه اداره کشور

۱۶-۱۲. کدام مورد بیانگر مهم‌ترین خواسته آیت‌الله مدرس، روحانی مبارز و خستگی‌ناپذیر، در دوران سلطنت رضاخان است؟ (سراسری ۹۵)

- (۱) برکناری رضاخان دیکتاتور از پادشاهی
- (۲) نجات کشور از چنگال استبداد و استعمار
- (۳) مبارزه برای لغو قراردادهای نفتی ایران و انگلیس
- (۴) دخالت کامل رهبران مذهبی در مسائل اجتماعی در شهرها

۱۶-۱۳. رضاشاه پس از فراهم شدن زمینه برای از میان برداشتن آیت‌الله مدرس، در کدام شهر وی را مسموم کرد و به شهادت رساند؟ (سراسری ۹۸)

- (۱) گناباد
- (۲) بیرجند
- (۳) خواف
- (۴) کاشمر

۱۶-۱۴. کدام موارد درباره روشنفکران دوره رضاشاه، درست است؟ **کد پاسخ تصویری: ۰۰۳۱۲۰۲۵۹** (سراسری ۱۴۰۳)

- (الف) راه ترقی را در حذف سنن ایرانی می‌دانستند.
 - (ب) شاه را به تقلید از برنامه‌های آتاتورک تشویق کردند.
 - (ج) خواستار اجرای تغییراتی بودند که در نهایت سبب تثبیت موقعیت شاه می‌شد.
 - (د) از شاه خواستند از دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی جلوگیری کند.
- (۱) «ب» و «د» (۲) «الف» و «ج» (۳) «الف» و «ب» (۴) «ج» و «د»

درس هشتم: جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن

۱۶-۱۵. همه موارد زیر از مهم‌ترین مسائل و مشکلات جهان در میان دو جنگ است؛ به جز _____.

- (۱) ضعف جامعه ملل
- (۲) ظهور حکومت‌های خودکامه چندحزبی و نظامی
- (۳) بحران اقتصادی
- (۴) صلح ناپایدار و ناخشنودی از قراردادهای صلح و ریسای

۱۶-۱۶. کدام کشورها با خروج خود از جامعه ملل، موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شدند و کدام کشور از ابتدا به عضویت جامعه ملل درنیامد؟

- (۱) فرانسه، ایتالیا و آمریکا - شوروی
- (۲) آلمان، ژاپن و فرانسه - شوروی
- (۳) آلمان، شوروی و ایتالیا - آمریکا
- (۴) آلمان، ژاپن و ایتالیا - آمریکا

۱۶-۱۷. اخراج کدام کشور از جامعه ملل، موجب بی‌اعتباری این نهاد بین‌المللی گردید؟ **کد پاسخ تصویری: ۰۰۱۲۰۲۶۰** (خارج ۱۴۰۰)

- (۱) ترکیه
- (۲) شوروی
- (۳) آلمان
- (۴) ایتالیا

۱۶-۱۸. موارد زیر از دلایل ضعف جامعه ملل محسوب می‌شود؛ به جز _____.

- (۱) وجود حق وتو برای بعضی کشورها
- (۲) فاقد قدرت کافی برای جلوگیری از جنگ میان دولت‌ها
- (۳) نداشتن ضمانت اجرایی تصمیمات این نهاد
- (۴) عضویت نداشتن برخی کشورهای مهم در این نهاد

۱۶۱۹. یکی از مسائل مهم جهان و به خصوص اروپا در دوران پس از جنگ جهانی اول چه بود و کدام کشور پس از جنگ جهانی اول، اقدام به اعطای وام به دیگر کشورها کرد؟

- (۱) تداوم و گسترش رقابت‌های استعماری - آمریکا
(۲) ظهور قدرت‌های جدید - انگلستان
(۳) بازسازی ویرانی‌های ناشی از جنگ - آمریکا
(۴) مسابقه تسلیحاتی - انگلستان

۱۶۲۰. مهم‌ترین دستاورد ارتش نازی، اشغال کدام کشور بود و هیتلر از کدام کشور خواست تسلیم شود و سران حکومت نازی در کدام دادگاه محاکمه شدند؟

- (۱) فرانسه - انگلستان - نورنبرگ
(۲) لهستان - فرانسه - لاهه
(۳) فرانسه - شوروی - لاهه
(۴) لهستان - انگلستان - نورنبرگ

۱۶۲۱. کدام گزینه درباره شرایط انگلستان پس از جنگ جهانی اول درست است؟

- (۱) اقتصادش در جنگ کمتر آسیب دیده بود و اقدام به اعطای وام به دیگر کشورها کرد.
(۲) به اتکای منابع خود و ثروت مستعمراتش تا حدودی از عهده بازسازی خرابی‌های ناشی از جنگ برآمد.
(۳) علاوه بر خرابی‌های حاصل از جنگ، مستعمراتش را از دست داد.
(۴) دچار گرفتاری و بحران و رکود اقتصادی عظیم گردید.

۱۶۲۲. کشور پس از شکست در جنگ جهانی دوم، با برنامه‌ریزی دقیق به موفق‌ترین قدرت پیشرو اقتصادی در جهان تبدیل شد و توانست

پس از پایان جنگ جهانی دوم با جنبش استقلال‌خواهی علیه فرانسه به استقلال دست یابد و در سال ۱۹۱۷ میلادی با صدور اعلامیه نظر مساعد خود را با ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین اعلام کرد.

- (۱) آلمان - مراکش - آمریکا - لاهه
(۲) ژاپن - الجزایر - انگلستان - بالفور
(۳) ژاپن - مراکش - انگلستان - لاهه
(۴) آلمان - الجزایر - آمریکا - بالفور

۱۶۲۳. موارد زیر از اقدامات ژوزف استالین، دبیر کل حزب کمونیست شوروی است؛ به جز

- (۱) از سر راه برداشتن رقبای قدرتمند خود
(۲) تبعید مخالفان به اردوگاه‌های کار اجباری
(۳) واگذاری متصرفات وسیعی از خاک روسیه به دولت‌های متحد
(۴) اجرای برنامه‌های مختلف اقتصادی و فرهنگی

۱۶۲۴. کدام‌یک از رهبران شوروی با اجرای برنامه‌های اقتصادی و فرهنگی، تحول چشمگیری در شوروی ایجاد کرد و کدام کشور به اتکای منابع خود و ثروت

مستعمراتش تا حدودی از عهده بازسازی کشورش پس از جنگ جهانی اول برآمد؟

- (۱) استالین - آمریکا
(۲) لنین - آمریکا
(۳) استالین - انگلستان
(۴) لنین - انگلستان

۱۶۲۵. کدام‌یک از طرح‌های استالین با اعمال قدرت و خشونت بسیار آغاز شد؟

- (۱) طرح اشتراکی کردن مزارع کشاورزی
(۲) طرح تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی
(۳) گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورهای اروپای شرقی
(۴) اجرای برنامه‌های اقتصادی و فرهنگی

۱۶۲۶. اساس برنامه صنعتی استالین بر استوار بود و با کشور پیمان عدم تجاوز امضا کرد.

- (۱) تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی - آلمان
(۲) تولید کالاهای مصرفی و سرمایه‌ای - آمریکا
(۳) تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی - آمریکا
(۴) تولید کالاهای مصرفی و سرمایه‌ای - آلمان

۱۶۲۷. حکومت استالین در عرصه خارجی به دنبال چه مسئله‌ای بود و با کدام کشور پیمان عدم تجاوز امضا کرد؟

- (۱) به دست آوردن فضای حیاتی و فتح سرزمین‌هایی در اروپا - انگلستان
(۲) گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورهای اروپای شرقی - آلمان
(۳) به دست آوردن فضای حیاتی و فتح سرزمین‌هایی در اروپا - آلمان
(۴) گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورهای اروپای شرقی - انگلستان

۱۶۲۸. کدام موارد در رابطه با شرایط جهان در فاصله دو جنگ جهانی درست است؟

- (الف) انگلستان با مشکلات شدیدی مانند رکود و تورم روبه‌رو شد.
(ب) استالین تغییر و تحول چشمگیری در شوروی ایجاد کرد.
(ج) در آلمان حکومت جمهوری برسر کار آمد.
(د) با اصلاحات موسوم به «انقلاب میجی»، حکومتی کاملاً مرکزی در ژاپن برپا شد.

- (۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «الف» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۱۶۲۹. به چه علت مردم ایتالیا تا قبل از جنگ جهانی دوم شیفته موسولینی شده بودند؟

- (الف) کاهش بیکاری و تورم و پایان دادن به اعتصاب‌ها
(ب) سودای احیای دوباره امپراتوری روم باستان
(ج) قرار گرفتن ایتالیا در ردیف قدرت‌های بزرگ در زمان موسولینی
(د) حمله نظامی به کشور اتیوپی و اشغال این کشور
(۱) الف - د (۲) ب - د (۳) الف - ج (۴) ب - ج

۱۶۳۰. در بُعد روابط خارجی، موسولینی چه مسئله‌ای را در سر می‌پروراند و به کدام کشور آفریقایی حمله کرد؟

- (۱) احیای دوباره امپراتوری روم باستان - مراکش
(۲) تسلط بر دریای مدیترانه و شمال آفریقا - لیبی
(۳) احیای دوباره امپراتوری روم باستان - مراکش
(۴) تسلط بر دریای مدیترانه و شمال آفریقا - الجزایر

۱۶۳۱. پس از خاتمه جنگ جهانی اول چه حکومتی در آلمان شکل گرفت و سازمان پلیس مخفی آلمان در زمان هیتلر چه نام داشت؟

- (۱) مشروطه پادشاهی - گشتاپو
- (۲) مشروطه پادشاهی - نازی
- (۳) جمهوری - گشتاپو
- (۴) جمهوری - نازی

۱۶۳۲. کدام گزینه در مورد «گشتاپو» درست است و هیتلر به عنوان رهبر حزب نازی بر چه مسائلی تأکید می‌کرد؟

- (۱) سازمان پلیس مخفی آلمان برای تأمین امنیت داخلی - به دست آوردن فضای حیاتی و فتح سرزمین‌هایی در اروپا
- (۲) سازمان پلیس مخفی آلمان برای تأمین امنیت مرزها - لغو پیمان ورسای و تجدید غرور و اقتدار ملی
- (۳) سازمان پلیس مخفی آلمان برای تأمین امنیت در مرزها - به دست آوردن فضای حیاتی و فتح سرزمین‌هایی در اروپا
- (۴) سازمان پلیس مخفی آلمان برای تأمین امنیت داخلی - لغو پیمان ورسای و تجدید غرور و اقتدار ملی

۱۶۳۳. کدام گزینه از اقدامات هیتلر پس از به دست گرفتن زمام امور، نیست؟

- (۱) لغو قرارداد ورسای
- (۲) به اجرا درآوردن برنامه‌های اقتصادی و عمرانی
- (۳) ساخت شبکه وسیعی از جاده‌ها و راه‌آهن
- (۴) تأسیس حزب نازی

۱۶۳۴. به عقیده هیتلر آلمان برای به دست آوردن فضای حیاتی باید چه اقدامی انجام می‌داد؟

- (۱) ارتش و تشکیلات نظامی را گسترش می‌داد.
- (۲) با برخی کشورها پیمان‌های دو یا چندجانبه امضاء می‌کرد.
- (۳) سرزمین‌هایی را در اروپا فتح می‌کرد.
- (۴) به رقابت‌های استعماری اروپاییان در آفریقا و آسیا وارد می‌شد.

۱۶۳۵. کدام مورد درباره ظهور هیتلر در آلمان درست است؟

- (۱) پس از شکست آلمان در جنگ جهانی اول، امپراتور وقت آلمان به اتریش پناهنده شد.
- (۲) هیتلر ضمن تأکید بر لغو پیمان ورسای، در ۱۹۳۳م رهبر حزب نازی شد.
- (۳) هیتلر با حمایت صاحبان صنایع، اشراف زمین‌دار، افسران ارتش و برخی کانون‌های سری صدراعظم آلمان شد.
- (۴) پس از قبضه کامل قدرت توسط هیتلر، تمام احزاب سیاسی از افراد غیر نازی پاک‌سازی شدند.

۱۶۳۶. کدام مورد درباره اوضاع کشورهای شوروی، ایتالیا و آلمان در فاصله جنگ‌های جهانی اول و دوم، درست است؟

(دی ۱۴۰۱)

- (۱) نظام حکومتی آن‌ها، جمهوری بود، اما تنها یک حزب حق فعالیت داشت و رسانه‌ها ابزاری در دست دولت‌ها بودند.
- (۲) با مشکلات عدیده اقتصادی ناشی از جنگ جهانی اول مانند رکود، تورم و افزایش بیکاری مواجه بودند.
- (۳) با انگیزه‌های متفاوت درصدد گسترش مرزها، فتح سرزمین‌های جدید و تسلط بر برخی کشورها بودند.
- (۴) صاحبان صنایع، اشراف زمین‌دار و روزنامه‌نگاران در روی کار آمدن دولت‌های آن‌ها نقش اساسی داشتند.

(Level Up)

۱۶۳۷. کدام یک از موارد زیر درباره ژاپن، به ترتیب درست، نادرست، درست و نادرست است؟

- (الف) ژاپن هم‌زمان با برداشتن اولین گام‌ها در راه صنعتی شدن، شروع به استعمار سرزمین‌های پیرامون خود کرد.
- (ب) ژاپن در جنگ جهانی اول در مقایسه با انگلستان، فرانسه و آلمان زیان عمده‌ای متحمل شد.
- (ج) از آنجا که اقتصاد ژاپن وابسته به واردات مواد خام بود، در سال‌های پس از جنگ جهانی اول در رکود بود.
- (د) در دسامبر ۱۹۴۱، ناوگان آمریکا را در اقیانوس آرام مورد حمله قرار داد و باعث ورود آمریکا به جنگ شد.

- (۱) «ب» - «الف» - «ج» - «د»
- (۲) «ب» - «ج» - «د» - «الف»
- (۳) «الف» - «ج» - «د» - «ب»
- (۴) «الف» - «ب» - «ج» - «د»

(سراسری ۹۶)

۱۶۳۸. کدام عبارت درباره نخستین اولویت‌های ژاپن پس از انقلاب میجی درست است؟

- (۱) تغییرات اساسی در بخش نظامی و آموزش و پرورش
- (۲) پیوستن به دولت‌های محور آلمان و ایتالیا
- (۳) خروج از جامعه ملل و حمله به کشور چین
- (۴) تغییر وضع ناتوان ژاپن در رویارویی با خطر جهانگشایی غربی

۱۶۳۹. اقتصاد ژاپن پس از جنگ جهانی اول به کدام امر وابسته بود و پس از خروج از جامعه ملل به کدام کشور حمله کرد و به همراه کدام کشورها،

کشورهای محور را شکل دادند؟

- (۱) قدرت نظامی و دریانوردی - چین - انگلستان و فرانسه
- (۲) واردات مواد خام - روسیه - انگلستان و فرانسه
- (۳) قدرت نظامی و دریانوردی - روسیه - آلمان و ایتالیا
- (۴) واردات مواد خام - چین - آلمان و ایتالیا

۱۶۴۰. کدام گزینه از نظر تقدم و تأخر زمانی درست است؟

- (۱) روی کار آمدن استالین قبل از بحران و رکود اقتصادی آمریکا و بعد از موسولینی بوده است.
- (۲) موسولینی بعد از استالین و قبل از بحران و رکود اقتصادی آمریکا نخست‌وزیر شد.
- (۳) بحران اقتصادی آمریکا قبل از روی کار آمدن موسولینی و استالین بوده است.
- (۴) هم‌زمان با روی کار آمدن استالین در شوروی، موسولینی در ایتالیا به قدرت رسید و سپس بحران اقتصادی آمریکا روی داد.

۱۶۴۱. کدام عبارت زیر در مورد ژاپن در جنگ جهانی درست است؟

- (۱) در جنگ جهانی اول به اتحاد مثلث پیوست و در مقایسه با انگلستان، فرانسه و آلمان زیان عمده‌ای را متحمل شد.
- (۲) در جنگ جهانی اول به اتفاق مثلث پیوست و در مقایسه با انگلستان، فرانسه و آلمان زیان عمده‌ای را متحمل نشد.
- (۳) در جنگ جهانی اول به اتفاق مثلث پیوست و در مقایسه با انگلستان، فرانسه و آلمان زیان عمده‌ای را متحمل شد.
- (۴) در جنگ جهانی اول به اتحاد مثلث پیوست و در مقایسه با انگلستان، فرانسه و آلمان زیان عمده‌ای را متحمل نشد.

(Level Up)

۱۶۴۲. هر کدام از عبارت‌های زیر، مربوط به وضعیت کدام کشورها در خلال جنگ جهانی دوم است؟

- (الف) شکست و اشغال آن مهم‌ترین دستاورد ارتش نازی بود.
 - (ب) در ژوئن ۱۹۴۱، هیتلر برق آسا به این کشور حمله کرد.
 - (ج) با وجود آنکه در جنگ خسارات بسیاری را متحمل شد ولی نازی‌ها نتوانستند وارد این کشور شوند.
 - (د) بلافاصله پس از حمله به این کشور، فرانسه و انگلستان به آلمان اعلان جنگ کردند.
- (۱) «الف»: فرانسه - «ب»: روسیه - «ج»: انگلستان - «د»: لهستان
(۲) «الف» و «ب»: روسیه - «ج»: انگلستان - «د»: لهستان
(۳) «الف»: فرانسه - «ب» و «د»: لهستان - «ج»: انگلستان
(۴) «الف»: روسیه - «ب» و «ج»: لهستان - «د»: روسیه

(Level Up)

۱۶۴۳. در کدام گزینه وجوه اشتراک «موسولینی» و «هیتلر» را می‌توان مشاهده کرد؟ **کد پاسخ تصویری: ۱۷۰۸۰۲۶۳**

- (الف) با استفاده از یک سازمان امنیتی و پلیسی، معترضان و مخالفان خود را سرکوب کردند.
- (ب) تا حدود زیادی به وعده‌های خود درباره کاهش بیکاری، تورم و رکود اقتصادی عمل کردند.
- (ج) در آغاز، برنامه‌های توسعه طلبانه سرحدی خود را با انعقاد پیمان‌های دوجانبه پیش بردند.
- (د) پس از رسیدن به قدرت، با انحلال سایر احزاب، نظام دیکتاتوری تک حزبی را ایجاد کردند.

- (۱) الف - د (۲) ج - د (۳) الف - ج (۴) ب - د

(Level Up)

۱۶۴۴. هریک از توضیحات زیر در رابطه با کدام مورد است؟ **کد پاسخ تصویری: ۱۷۰۸۰۲۶۴**

- (الف) عاملی که زمینه را برای به دست گرفتن قدرت توسط موسولینی فراهم کرد.
- (ب) یکی از برنامه‌های استالین که با اعمال قدرت و خشونت ادامه یافت.
- (ج) به این دلیل، نظامیان در فاصله دو جنگ جهانی هدایت سیاست داخلی و خارجی ژاپن را در اختیار گرفتند.

- (۱) تشویق صاحبان صنایع، زمین‌داران و نظامیان - اشتراکی کردن مزارع کشاورزی - تغییر وضع ناتوان ژاپن در رویارویی با خطر جهانگشایی غربی
- (۲) تشویق صاحبان صنایع، زمین‌داران و نظامیان - تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی - تغییر وضع ناتوان ژاپن در رویارویی با خطر جهانگشایی غربی
- (۳) ناتوانی حکومت پادشاهی مشروطه در حل و فصل مشکلات - اشتراکی کردن مزارع کشاورزی - ارتباط تنگاتنگ رشد صنعتی کشور با قدرت نظامی و دریانوردی

- (۴) ناتوانی حکومت پادشاهی مشروطه در حل و فصل مشکلات - تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی - ارتباط تنگاتنگ رشد صنعتی کشور با قدرت نظامی و دریانوردی

۱۶۴۵. یک مورخ بعد از بررسی و تحقیق درباره ظهور حکومت‌های خودکامه تک حزبی و نظامی، نتایج تحقیق خود را به صورت زیر دسته‌بندی کرده است.

(Level Up)

هر کدام از عبارت‌ها به کدام حکومت مربوط است؟

- (الف) اقتصاد آن وابسته به واردات مواد خام بود.
- (ب) علاوه بر بستن پیمان‌های دو و چند جانبه با برخی کشورها، برنامه‌های توسعه طلبانه سرحدی و سرزمینی خود را به پیش بردند.
- (ج) رشد صنعتی آن با قدرت نظامی و دریانوردی ارتباط تنگاتنگی داشت.
- (د) اساس برنامه صنعتی بر تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی استوار بود.

- (۱) ایتالیا - شوروی - ژاپن - آلمان (۲) ژاپن - شوروی - ایتالیا - آلمان (۳) ژاپن - آلمان - ایتالیا - شوروی (۴) ژاپن - آلمان - ژاپن - شوروی

(Level Up)

۱۶۴۶. کدام عبارت‌های زیر نادرست است؟

- (الف) هیتلر عقیده داشت برای به دست آوردن فضای حیاتی، باید سرزمین‌هایی را در اروپا فتح کند.
- (ب) ژاپن در جنگ جهانی اول به اتحاد مثلث پیوست.
- (ج) پس از شکست آلمان در جنگ جهانی اول، امپراتور وقت آلمان به هلند پناهنده شد.
- (د) موسولینی در سال ۱۹۳۵ م به کشور الجزایر در آفریقا تجاوز نظامی کرد.

- (۱) ب - ج (۲) الف - د (۳) ب - د (۴) الف - ج

۱۶۴۷. کدام گزینه از نظر تقدم و تأخر زمانی در جنگ جهانی دوم درست است؟

- (۱) نیروهای متفقین پس از آزاد کردن فرانسه، توانستند ایتالیا را به زانو درآورند و سال بعد ژاپن را شکست سختی دهند.
- (۲) نیروهای متفقین پس از به زانو درآوردن ایتالیا، توانستند فرانسه را آزاد کرده و سال بعد ژاپن را شکست سختی دهند.
- (۳) نیروهای متفقین پس از به زانو درآوردن ایتالیا وارد خاک فرانسه شدند و پس از آزادسازی فرانسه وارد خاک آلمان شدند.
- (۴) نیروهای متفقین پس از آزاد کردن فرانسه، توانستند ژاپن را شکست سختی دهند و سال بعد ایتالیا را به زانو درآورند.

(خارج ۹۸)

۱۶۴۸. با وقوع کدام حادثه پس از به زانو در آمدن نازی‌ها، جنگ جهانی دوم پایان یافت؟

- (۱) ورود نیروهای متفقین به برلین
 - (۲) بمباران اتمی دو شهر هیروشیما و ناگاساکی ژاپن
 - (۳) خودکشی هیتلر پس از ورود نیروهای متفقین به برلین
 - (۴) دستگیری سران حکومت نازی و محاکمه آنان در دادگاه نورنبرگ
۱۶۴۹. علی‌رغم تلاش‌های دولت انگلستان، رضاشاه از طریق کدام کشور به تجارت با آلمان ادامه داد و کدام رویداد در این ایام، معادله جهانی را به زیان ایران برهم زد؟
- (۱) عثمانی - شروع جنگ جهانی دوم
 - (۲) شوروی - حمله هیتلر به شوروی
 - (۳) عثمانی - حمله هیتلر به شوروی
 - (۴) شوروی - شروع جنگ جهانی دوم

۱۶۵۰. هنگام پیشروی نیروهای آلمان در شوروی، دولت‌های انگلستان و شوروی از حکومت ایران - رادرخواست کردند رضاشاه پس از کناره‌گیری به - تبعید شد.
- (۱) قطع دادوستد با آلمان‌ها - هند
 - (۲) قطع دادوستد با آلمانی‌ها - موریس
 - (۳) اخراج آلمانی‌ها از ایران - موریس
 - (۴) اخراج آلمانی‌ها از ایران - هند

۱۶۵۱. پس از جنگ جهانی دوم، شوروی تسلط سیاسی - نظامی خود را بر کدام قسمت اروپا اعمال کرد و در جریان درگیری میان واحدهای نیروی دریایی ایران با نیروهای متجاوز انگلیسی در آبادان و خرمشهر کدام دریادار ایرانی به همراه هم‌زمانش به شهادت رسید؟
- (۱) شرق - دلواری
 - (۲) شرق - بایندر
 - (۳) غرب - دلواری
 - (۴) غرب - بایندر

(Level Up)

۱۶۵۲. کدام گزینه در عبارت‌های زیر درست است؟

- (الف) آلمان و انگلستان بیشترین تلفات را در جنگ جهانی دوم داشتند.
 - (ب) ظهور انقلاب اسلامی ایران اولین ضربه کاری به نظم جدید آمریکایی در جهان بود.
 - (ج) با حمله هیتلر به شوروی در شهریور ۱۳۲۰، معادله جنگ به زیان ایران به هم خورد.
 - (د) در اواخر جنگ جهانی دوم، نیروهای متفقین از غرب و هم‌زمان نیروهای شوروی از شرق وارد خاک آلمان شدند.
- (۱) الف - د
 - (۲) ب - ج
 - (۳) الف - ج
 - (۴) ب - د

۱۶۵۳. اتحاد و همکاری شوروی با دیگر قدرت‌های متفق در زمان جنگ جهانی دوم به چه دلیل بود و کدام مورد در ارتباط با ویژگی‌های جنگ سرد نادرست است؟

- (۱) جلوگیری از گسترش قدرت آلمان - برخورد نظامی مستقیم با یکدیگر
- (۲) نیاز کشور شوروی به کمک‌های تسلیحاتی متفقین - رقابت‌های اقتصادی با یکدیگر
- (۳) نیاز کشور شوروی به کمک‌های تسلیحاتی متفقین - برقراری اتحادها و پیمان‌های سیاسی - نظامی
- (۴) جلوگیری از گسترش قدرت آلمان - انجام جنگ‌های نیابتی

۱۶۵۴. کدام عبارت درباره عصر «جنگ سرد» نادرست است؟

- (۱) عصر رقابت و بی‌اعتمادی شدید میان شوروی و آمریکا
- (۲) ادامه یافتن تا سقوط دیوار برلین و فروپاشی نظام کمونیسم
- (۳) عصر رقابت و مسابقه‌های تسلیحاتی و علمی میان آمریکا و شوروی
- (۴) عدم انعقاد اتحادها و پیمان‌های سیاسی و نظامی

(Level Up)

۱۶۵۵. کدام عبارت زیر در مورد جنگ جهانی دوم درست است؟

- (۱) در پی هجوم ارتش نازی به خاک شوروی، حفاظت از منابع نفت باکو برای انگلیسی‌ها اهمیت حیاتی یافت.
 - (۲) سران حکومت نازی در دادگاه نورنبرگ به‌عنوان جنایتکار جنگی محاکمه و مجازات شدند.
 - (۳) فروپاشی دیوار برلین، اولین ضربه کاری به نظم جدید آمریکایی در جهان است.
 - (۴) آلمان محور اتحاد را با ایتالیا و اتریش - مجارستان در جنگ جهانی دوم تشکیل داد.
۱۶۵۶. پس از شکست و تسلیم ژاپن، جنگ داخلی در چین میان چه کسانی صورت گرفت و سرانجام با پیروزی کدام گروه و به رهبری چه کسی به پایان رسید؟
- (۱) ملی‌گرایان و کمونیست‌ها - ملی‌گرایان - مونسو هیتو
 - (۲) ملی‌گرایان و کمونیست‌ها - کمونیست‌ها - مائو
 - (۳) سلطنت‌طلبان و کمونیست‌ها - کمونیست‌ها - مائو
 - (۴) سلطنت‌طلبان و کمونیست‌ها - کمونیست‌ها - مونسو هیتو

(سراسری ۱۴۰۱)

کد پاسخ تصویری: ۰۱۱۲۰۲۶۵

۱۶۵۷. یکی از مهم‌ترین تحولات جهان پس از پایان جنگ جهانی دوم، کدام است؟

- (۱) صدور اعلامیه بالفور و موافقت انگلستان با ایجاد سرزمین یهود در فلسطین
- (۲) ظهور موقت حکومت‌های خودکامه تک‌حزبی در برخی کشورهای اروپایی
- (۳) گرفتاری آمریکا در یک بحران و رکود اقتصادی عظیم چهارساله
- (۴) به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین به رهبری مائو

۱۶۵۸. کدام گزینه با وقایع پس از پایان جنگ جهانی دوم مغایرت دارد؟

- (۱) فریاد استقلال طلبی و مخالفت با استعمار در بسیاری از کشورهای مستعمره بلند شد.
- (۲) کمونیست‌ها به رهبری مائو بر ملی‌گراها پیروز شدند و جمهوری خلق چین را تأسیس کردند.
- (۳) شوروی تسلط سیاسی - نظامی خود را بر اروپای شرقی از دست داد.
- (۴) همکاری شوروی و آمریکا، تبدیل به بی‌اعتمادی، رقابت و تنش شدید شد.

(Level Up)

۱۶۵۹. کدام گزینه در مورد وقایع جنگ جهانی دوم درست است؟

- (الف) پس از به زانو در آمدن ایتالیا، نیروهای متفقین با پیاده شدن در خاک فرانسه، این کشور را آزاد کردند.
 - (ب) نیروهای محور هم‌زمان به شرق اروپا و بالکان هجوم برده و این منطقه را به اشغال خود درآوردند.
 - (ج) با حمله ژاپنی‌ها به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام، ایالات متحده آمریکا رسماً به متفقین پیوست.
 - (د) در ژوئن ۱۹۴۱ هیتلر به رغم پیمان عدم تجاوز با استالین، به روسیه حمله کرد.
- (۱) «د» هم‌زمان با اشغال ایران، «ب» مقدم و «ج» و «الف» مؤخر از آن رخ داده است.
 - (۲) «د» و «ب» مقدم بر اشغال ایران و «ج» و «الف» مؤخر از آن رخ داده است.
 - (۳) فقط «ج» مؤخر از اشغال ایران بوده و سایر رویدادها مقدم بر آن رخ داده است.
 - (۴) «ج» و «ب» مقدم بر اشغال ایران و «د» و «الف» مؤخر از آن رخ داده است.

(سراسری ۹۹)

۱۶۶۰. یکی از مسائل مهم خاورمیانه و جهان اسلام در دوره معاصر کدام است؟

- (۱) امضای پیمان صلح انور سادات رئیس‌جمهور مصر با اسرائیل غاصب
- (۲) ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین با صدور اعلامیه بالفور
- (۳) تقسیم سرزمین فلسطین به دو کشور یهودی و عربی
- (۴) تأسیس رژیم غاصب اسرائیل در فلسطین

۱۶۶۱. کدام گزینه از جمله دلایل دولت جعلی اسرائیل برای دستیابی به قلب دنیای اسلام یعنی کشور فلسطین است؟

- (۱) تسلط یافتن بر راه‌های ارتباطی زمینی و دریایی منطقه
- (۲) ایجاد تفرقه و درگیری بین مسلمانان منطقه
- (۳) نظارت و کنترل بر جریان صدور نفت از آبراهه‌های مهم منطقه
- (۴) مقابله دولت اسرائیل در صورت به وجود آمدن دولت مقتدر در منطقه

۱۶۶۲. پس از کدام رویداد، دولت صهیونیستی اسرائیل شکل گرفت؟

- (۱) به رسمیت شناخته شدن به‌وسیله سازمان ملل متحد
- (۲) صدور اعلامیه بالفور و مهاجرت یهودیان به سرزمین فلسطین
- (۳) شکست کشورهای عربی در جنگ با مهاجران یهودی
- (۴) خرید و تصرف زمین‌های وسیع توسط یهودیان

۱۶۶۳. کدام عبارت‌ها درست نیست؟

- (الف) فروپاشی شوروی نماد فروپاشی بلوک شرق است.
 - (ب) در جنگ داخلی چین، آمریکایی‌ها از ملی‌گراها حمایت می‌کردند.
 - (ج) در الجزایر، دولت فرانسه با استفاده از نیروی نظامی تلاش کرد جنبش استقلال‌خواهی مردم این کشور را سرکوب کند.
 - (د) در دوران قیومیت انگلستان در سال‌های قبل از جنگ جهانی اول، یهودیان بیشتری به این کشور مهاجرت کردند.
- (۱) الف - ج (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ب - د

درس نهم: نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران

۱۶۶۴. کدام پادشاه قاجار امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز را به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار خارجی واگذار کرد؟

- (۱) احمدشاه
 - (۲) محمدعلی‌شاه
 - (۳) مظفرالدین‌شاه
 - (۴) ناصرالدین‌شاه
- (خارج ۱۴۰۰)

۱۶۶۵. در زمان مظفرالدین‌شاه، امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در ایران به چه کسی واگذار گردید؟

- (۱) تالبوت
 - (۲) رویتر
 - (۳) نوز بلژیکی
 - (۴) دارسی
- (سراسری ۹۴)

۱۶۶۶. با واگذاری امتیاز کشف و استخراج نفت به ویلیام ناکس دارسی در دوره مظفرالدین‌شاه، نخستین حلقه چاه نفت در کدام منطقه به نتیجه رسید؟

- (۱) اهواز
 - (۲) آبادان
 - (۳) بوشهر
 - (۴) مسجد سلیمان
- (سراسری ۹۸)

۱۶۶۷. دولت انگلستان پس از آنکه از ارزش منابع عظیم نفت ایران و اهمیت آن برای نیروی دریایی خود آگاه شد، به کدام اقدام دست زد؟

- (۱) ۵۱ درصد سهام شرکت نفت پارس و انگلیس را خریداری کرد.
- (۲) شرکت نفت پارس و انگلیس را تشکیل داد.
- (۳) چاه‌های زیادی در منطقه مسجد سلیمان حفر کرد.
- (۴) مداخله و اعمال نفوذ خود را در ایران افزایش داد.

۱۶۶۸. نتیجه اختلافات دامن‌دار بین دولت ایران و انگلیس درباره نحوه عملکرد شرکت نفت ایران و انگلیس پس از انقلاب مشروطه چه بود؟

- (۱) شرکت نفت پارس و انگلیس ۵۱ درصد سهام را به دولت انگلستان واگذار کرد.
- (۲) رضاشاه امتیازنامه دارسی را یک‌طرفه لغو کرد.
- (۳) مجلس شورای ملی دولت را از مذاکره و انعقاد قرارداد با کشور انگلستان درخصوص نفت منع کرد.
- (۴) دکتر مصدق طرح ملی شدن صنعت نفت را تقدیم مجلس کرد.

آزمون جامع ۲ پایه دوازدهم

۸

۱۹۱۰. کدام گزینه بیانگر تفاوت کتاب «نظام‌الاسلام کرمانی» و «محمدجعفر خورموجی» است؟ **کد پاسخ تصویری: ۲۰۱۲۰۳۲۷**

- (۱) ناظم‌الاسلام کرمانی در اثر خود به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به‌ویژه نقش مردم توجه کرد.
- (۲) محمدجعفر خورموجی در اثر خود تلاش کرد تا به‌جای اینکه مورخ دربار باشد، مورخ حقیقت باشد.
- (۳) ناظم‌الاسلام کرمانی تلاش نمود تا در آثار خود به بررسی زندگی پادشاهان بیشتر توجه کند.
- (۴) محمدجعفر خورموجی تلاش کرد تا با ستایش از امیرکبیر، نوشته‌های خود را از تملق‌گویی دور کند.

۱۹۱۱. کدام گزینه در رابطه هلت و معلولی رویدادهای دوره افشاریه درست است؟

- (۱) کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی ← مالیات‌های سنگین
- (۲) اشغال بخش‌هایی از نواحی غربی و شمالی ایران ← رکود در کشاورزی
- (۳) نابسامانی‌های اقتصادی ← نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده
- (۴) نابسامانی‌های اقتصادی ← تدویم جنگ‌های داخلی و خارجی

۱۹۱۲. سال‌های نخست سلطنت «فتحعلی‌شاه» به درگیری با چه موضوعاتی گذشت؟ **کد پاسخ تصویری: ۲۰۱۲۰۳۲۸**

- (الف) سرکوب شورش‌های داخلی
 - (ب) مقابله با تهاجم گسترده روسیه
 - (ج) مواجهه با رقابت‌های انگلستان و فرانسه برای نفوذ در ایران
 - (د) تحکیم پادشاهی در خاندان قاجار
- (۱) الف - ج (۲) ب - د (۳) الف - د (۴) ب - ج

۱۹۱۳. کدام عبارت درباره «خانه بروجردی‌ها» و «کاخ شمس‌العماره» درست است؟

- (۱) در ساخت هر دو بنا، قواعد و اصول معماری سنتی ایران همچنان حفظ و پاسداری شد.
- (۲) در ساخت خانه بروجردی‌ها قواعد و اصول معماری سنتی ایران حفظ شد، اما کاخ شمس‌العماره بیشتر به تقلید از بناهای اروپایی ساخته شد.
- (۳) در ساخت هر دو بنا تلفیق عناصر معماری فرهنگی با معماری ایرانی را می‌توان مشاهده کرد.
- (۴) ساخت خانه بروجردی‌ها بیشتر به تقلید از بناهای اروپایی است، اما کاخ شمس‌العماره تلفیقی از معماری فرنگی و معماری ایرانی می‌باشد.

۱۹۱۴. کدام گزینه در ارتباط با ویژگی‌های بارز دوره دوم مشروطه درست است؟

- (الف) اختلاف‌های شدید بین طرفداران مشروطه
 - (ب) آغاز دوره استبداد صغیر
 - (ج) به توپ بستن مجلس توسط لیاخوف روسی
 - (د) مداخله‌های آشکار و سلطه‌گرانه روس و انگلیس در سرنوشت ایران
- (۱) الف - ج (۲) ب - د (۳) ب - ج (۴) الف - د

۱۹۱۵. کدام گزینه درباره پیامد موارد زیر درست است؟ **کد پاسخ تصویری: ۲۰۱۲۰۳۲۹**

- اعتراض به قرارداد ۱۹۱۹
- سرگرم بودن روس‌ها در جنگ‌های داخلی
- پیروزی بلشویک‌ها در روسیه
- تشکیل اتحاد و اتفاق سه‌گانه

- (۱) اشغال ایران توسط انگلستان - روی کار آمدن وثوق‌الدوله - پیوستن روس‌ها به متحدین - تشدید اختلافات مرزی
- (۲) استعفای وثوق‌الدوله - انعقاد قرارداد ۱۹۱۹ - صلح روسیه با متحدین - ایجاد توازن قدرت جدید در اروپا
- (۳) استعفای وثوق‌الدوله - روی کار آمدن وثوق‌الدوله - پیوستن روس‌ها به متحدین - ایجاد توازن قدرت جدید در اروپا
- (۴) اشغال ایران توسط انگلستان - انعقاد قرارداد ۱۹۱۹ - صلح روسیه با متحدین - تشدید اختلافات مرزی

۱۹۱۶. کدام گزینه درباره هلت تأیید تغییر سلطنت در ایران توسط برخی از روشنفکران در دوران رضاشاه درست است؟

- (۱) بر این باور بودند که با آمدن رضاشاه، زمینه برای فعالیت روشنفکران فراهم می‌شود و آن‌ها می‌توانند نقطه‌نظرات خود را مطرح کنند.
- (۲) بر این باور بودند که در سایه امنیت اولیه و سرکوب‌هایی که رضاشاه به وجود آورده بود، می‌توان برنامه‌هایی را برای برخی تغییرات یا اصلاح امور در ایران پیاده کرد.
- (۳) فکر می‌کردند تغییرات ایجادشده، در نهایت سبب تثبیت موقعیت آنان خواهد شد.
- (۴) فکر می‌کردند که رضاشاه تنها فردی است که می‌تواند در این شرایط زمام امور را در دست گیرد و زمینه را برای فعالیت آنان فراهم سازد.

(Level Up)

۱۹۱۷. کدام گزینه در مورد آثار و نتایج جنگ جهانی اول برای ایران درست نیست؟

- (۱) سیاست‌ها و اقدامات انگلستان و روسیه تزاری از اصلی‌ترین مقدمات بروز قحطی فراگیر در ایران بود.
- (۲) ویرانی اقتصادی و تلفات گسترده انسانی را به دنبال داشت.
- (۳) جمعیت ایران به نسبت ابتدای جنگ به شکل دردناکی کاهش یافته بود.
- (۴) دولت مرکزی به بی‌ثباتی کشیده شد و نظام مشروطه فروپاشید.

(Level Up)

۱۹۱۸. در کدام گزینه، مقایسه درستی میان وضعیت آلمان (۱) و ایتالیا (۲) در فاصله میان دو جنگ جهانی صورت گرفته است؟

- الف) هر دو نشان از ظهور حکومت‌های خودکامه تک‌حزبی و نظامی در اروپا بود.
 ب) اساس روش‌های (۱) بر نازیسم و اساس روش‌های (۲) بر فاشیسم بود.
 ج) هر دو در بعد روابط خارجی به دنبال احیای عظمت روم باستان بودند.
 د) به ترتیب (۱) و (۲) به دنبال تسلط بر سرزمین‌های اروپای شرقی و تسلط بر دریای مدیترانه بودند.
- ۱) ب - د ۲) الف - ج ۳) ج - د ۴) الف - ب

۱۹۱۹. کدام گزینه از نظر تقدم و تأخر زمانی در مورد وقایع سال‌های ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷ درست است؟

- ۱) هم‌زمان با درگذشت ناگهانی دکتر شریعتی در لندن، جیمی کارتر، رئیس‌جمهور وقت آمریکا، برای کاهش تنفر عمومی از سیاست‌های آمریکا به شعار دفاع از حقوق بشر متوسل شد.
 ۲) به دنبال برگزاری نماز عید فطر در تهران، حکومت پهلوی برای جلوگیری از ادامه تظاهرات و اعتراضات در تهران و چند شهر دیگر حکومت نظامی برقرار کرد.
 ۳) به دنبال اعلام حکومت نظامی در اصفهان توسط دولت آموزگار، مردم قم در اعتراض به مقاله توهین‌آمیز روزنامه اطلاعات علیه امام خمینی قیام کردند.
 ۴) شاه پس از سرکوب تظاهرات دانشجویان و دانش‌آموزان در مقابل تهران، جعفر شریف‌امامی را با شعار آشتی ملی به نخست‌وزیر منصوب کرد.

۱۹۲۰. کدام گزینه از نتایج مهم اقامت چندماهه «امام خمینی» در فرانسه (نوفل لوشاتو) برای انقلاب بود؟

- الف) افشاکری درباره جنایات رژیم پهلوی با استفاده از امکانات تبلیغی، مصاحبه و سخنرانی
 ب) تشکیل شورای انقلاب و معرفی اعضای آن قبل از ورود به ایران
 ج) متحد کردن اقشار مختلف مردم، احزاب و گروه‌ها تحت رهبری خود
 د) فراهم آمدن امکان ملاقات مبارزان با امام و انتشار پیام‌های امام با شتاب بیشتر در ایران
- ۱) الف - د ۲) ب - ج ۳) الف - ج ۴) ب - د

۱۹۲۱. کدام موارد درباره سوابق دکتر محمد مصدق قبل از تصدی پست نخست‌وزیری در سال ۱۳۲۹ شمسی، درست است؟

(اردیبهشت ۱۴۰۳)

- الف) نماینده مجلس شورای ملی و از مخالفان خلع قاجار به از سلطنت بود.
 ب) در مجلس مؤسسان به تغییر سلطنت از قاجار به پهلوی رأی نداد.
 ج) نماینده دوره شانزدهم مجلس شورای ملی بود و با قرارداد الحاقی گس - گلشائیان مخالفت کرد.
 د) نماینده دوره چهاردهم مجلس شورای ملی و طرفدار سیاست موازنه مثبت بود.
- ۱) الف - ب ۲) الف - ج ۳) ج - د ۴) ب - د

(Level Up)

۱۹۲۲. کدام گزینه یکی از مهم‌ترین اقدامات سازمان مجاهدین خلق در دوران دفاع مقدس است؟

- ۱) استفاده از رسانه‌ها برای مقابله با ایران در جنگ نرم
 ۲) ترور شخصیت‌های برجسته انقلابی مانند شهید مطهری
 ۳) همکاری با گروه فرقان در دادن اطلاعات سری به رژیم صدام
 ۴) تهاجم به داخل خاک ایران پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸

۹ آزمون جامع ۳ پایه دوازدهم

۱۹۲۳. «محمدحسن خان اعتمادالسلطنه» را از نظر انتقاد به تاریخ‌نویسی به کدام مورخ می‌توان شبیه دانست؟

- ۱) محمدجعفر خورموجی که از منتقدان تملق‌گویی بود.
 ۲) میرزا فتحعلی آخوندزاده که تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.
 ۳) رضاقلی‌خان هدایت که به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان داد.
 ۴) ناظم‌الاسلام کرمانی که به نقش مردم و طبقات اجتماعی مختلف در تاریخ توجه کرد.

۱۹۲۴. کدام گزینه در ارتباط با وقایع اروپا در قرن ۱۷ تا ۱۹م درست است؟

- ۱) استقلال آمریکا قبل از انقلاب باشکوه انگلستان و بعد از انقلاب کبیر فرانسه رخ داد.
 ۲) استقلال آمریکا بعد از انقلاب کبیر فرانسه و انقلاب باشکوه در انگلستان بود.
 ۳) استقلال آمریکا قبل از انقلاب کبیر فرانسه و انقلاب باشکوه در انگلستان بود.
 ۴) استقلال آمریکا قبل از انقلاب کبیر فرانسه و بعد از انقلاب باشکوه در انگلستان بود.

۱۹۲۵. کدام گزینه درباره «ناصرالدین‌شاه» قاجار درست نیست؟

- ۱) انتشار کتاب و روزنامه را نماد ترقی قلمداد می‌کرد.
 ۲) شور و شوق فراوانی به نوگرایی و اخذ تمدن اروپایی از خود نشان می‌داد.
 ۳) ضرورت نوگرایی و جبران عقب‌ماندگی کشور را درک کرده بود.
 ۴) اصلاحات عهد او به تغییر اساسی منجر نگردید.

آزمون‌ها

۱۶۱۰. ۳ رضاشاه پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاترک، رئیس‌جمهور آن کشور، به تقلید از او به مبارزه با همه سنت‌های اسلامی پرداخت. ۱۶۱۱. ۴ رضاشاه برای تضعیف روحانیت دستور داد که روحانیون لباس‌های مخصوص خود را کنار بگذارند به دستور وی، دفتر خانه‌های شرعی تعطیل شدند و دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی اکیداً ممنوع اعلام شد. عزاداری سیدالشهدا قدغن شد و از انجام پذیرفتن بسیاری از آداب مذهبی به شدت جلوگیری به عمل آمد. ۱۶۱۲. ۲ مدرس، روحانی مبارز و خستگی‌ناپذیر، آرزویش نجات ایران از چنگال استبداد و استعمار بود.

۱۶۱۳. ۴ سرانجام پس از فراهم شدن زمینه، آیت‌الله مدرس را از خواب به کاشمر بردند و پس از مدت کوتاهی او را در همان جامسموم کردند و به شهادت رساندند. ۱۶۱۴. ۲ **کد پاسخ تصویری ۰۳۱۷۰۲۵۹** حکومت پهلوی و روشنفکران غرب‌گرا گمان می‌کردند که راه ترقی و پیشرفت، با نابودی دین و سنن اصیل ایرانی هموار می‌شود. ج روشنفکران بر این باور بودند که در سایه امنیت اولیه و سرکوب‌هایی که رضاشاه به وجود آورده بود، می‌توان برنامه‌هایی را جهت برخی تغییرات یا اصلاح امور در ایران پیاده کرد: تغییری که در نهایت سبب تثبیت موقعیت شاه بود.

پایه دوازدهم درس هشتم

۱۶۱۵. ۲ مهم‌ترین مسائل و مشکلات جهان، در فاصله دو جنگ بزرگ، صلح ناپایدار و ناخشنودی از قراردادهای صلح و رسای، ضعف جامعه ملل، بحران اقتصادی و ظهور حکومت‌های خودکامه تک حزبی و نظامی‌گرا بود. ۱۶۱۶. ۴ خروج ژاپن، آلمان و ایتالیا و نیز اخراج شوروی از جامعه ملل، موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شد و آمریکا که خود پیشنهاد تأسیس جامعه ملل را داده بود، به عضویت آن درنیامد. ۱۶۱۷. ۲ **کد پاسخ تصویری ۰۰۱۲۰۲۶۰** خروج ژاپن، آلمان و ایتالیا و نیز اخراج شوروی از جامعه ملل، موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شد.

۱۶۱۸. ۱ فاقد قدرت کافی بودن برای جلوگیری از دشمنی و جنگ میان دولت‌ها و نداشتن ضمانت اجرایی لازم برای انجام تصمیمات و عدم حضور برخی از کشورها در جامعه ملل، نقش مهمی در ناکامی آن داشت.

۱۶۱۹. ۳ یکی از مسائل مهم جهان و به‌خصوص اروپا در دوران پس از جنگ جهانی اول، بازسازی ویرانی‌های ناشی از جنگ و ایجاد رونق و رفاه اقتصادی بود و ایالات متحده آمریکا که اقتصادش در جنگ کمتر آسیب‌دیده بود، اقدام به اعطای وام به دیگر کشورها، از جمله آلمان کرد.

۱۶۲۰. ۱ شکست و اشغال فرانسه مهم‌ترین دستاورد ارتش نازی بود. هیتلر پس از فتح پاریس از انگلیسی‌ها خواست تا تسلیم شوند. نیروهای متفقین تعدادی از فرماندهان و سران حکومت نازی را دستگیر و سپس در دادگاه نورنبرگ به عنوان جنایتکار جنگی محاکمه و مجازات کردند.

۱۶۲۱. ۲ برخی از کشورها مانند انگلستان پس از جنگ جهانی اول، به اتکای منابع خود و ثروت مستعمراتشان تا حدودی از پس بازسازی ویرانی‌های ناشی از جنگ و ایجاد رونق و رفاه اقتصادی برآمدند.

۱۶۲۲. ۲ کشور ژاپن پس از شکست در جنگ جهانی دوم، با برنامه‌ریزی دقیق به موفق‌ترین پیشرو اقتصادی در جهان تبدیل شد و الجزایر توانست پس از پایان جنگ جهانی دوم با جنبش استقلال‌خواهی علیه فرانسه به استقلال دست یابد و انگلستان در سال ۱۹۱۷ میلادی با صدور اعلامیه بالفور، نظر مساعد خود را با ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین اعلام کرد.

۱۶۲۳. ۳ واگذاری متصرفات وسیعی از خاک روسیه به دولت‌های متحد توسط لنین صورت گرفت.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱، ۲ و ۴ از اقدامات استالین هستند.

۱۶۲۴. ۳ حکومت استالین با اجرای برنامه‌های جدید، تغییر و تحول چشمگیری در شوروی ایجاد کرد و برخی کشورها مانند انگلستان به اتکای منابع خود و ثروت مستعمراتشان تا حدودی از عهده بازسازی پس از جنگ جهانی اول برآمدند. ۱۶۲۵. ۱ یکی از برنامه‌های استالین، طرح اشتراکی کردن مزارع کشاورزی بود که با اعمال قدرت و خشونت ادامه یافت.

۱۶۲۶. ۱ اساس برنامه صنعتی استالین، بر تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی استوار بود و با وجود بی‌اعتمادی و دشمنی که میان شوروی و آلمان وجود داشت، دو کشور با یکدیگر پیمان عدم تجاوز امضا کردند.

۱۶۲۷. ۲ حکومت استالین در عرصه سیاست خارجی به دنبال گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورها و سرزمین‌های اروپای شرقی بود. با وجود بی‌اعتمادی و دشمنی که میان شوروی و آلمان وجود داشت، دو کشور با یکدیگر پیمان عدم تجاوز امضا کردند.

۱۶۲۸. ۴ **بررسی عبارت‌های نادرست:**

الف انگلستان به اتکای منابع خود و ثروت مستعمراتش تا حدودی از عهده بازسازی ویرانی‌های ناشی از جنگ و ایجاد رونق و رفاه اقتصادی برآمد.

د «انقلاب میجی»، مربوط به نیمه دوم قرن ۱۹ بود، جنگ‌های جهانی مربوط به اوائل و اواسط قرن بیستم.

۱۶۲۹. ۳ موسولینی تا حدود زیادی به وعده‌های خویش درباره کاهش بیکاری و تورم و پایان دادن به اعتصاب‌ها عمل کرد. از این رو تا زمانی که ایتالیا درگیر جنگ جهانی دوم نشده بود، بسیاری از مردم این کشور شیفته وی بودند و از اینکه با رهبری او کشورشان در ردیف قدرت‌های بزرگ قرار گرفته، به خود می‌بالیدند.

۱۶۳۰. ۱ در بُعد روابط خارجی، موسولینی سودای احیای دوباره امپراتوری روم باستان و تسلط بر دریای مدیترانه و شمال آفریقا را در سر می‌پروراند. تجاوز نظامی این کشور به اتیوپی در آفریقا با تکیه بر همین تفکر صورت گرفت.

۱۶۳۱. ۳ پس از شکست آلمان در جنگ جهانی اول و پناهنده شدن امپراتور وقت آلمان به هلند، حکومت جمهوری در این کشور بر سر کار آمد و مسئولیت تأمین امنیت داخلی به عهده سازمان پلیس مخفی موسوم به گشتاپو بود. ۱۶۳۲. ۴ هیتلر، مسئولیت تأمین امنیت داخلی را به عهده سازمان پلیس مخفی موسوم به «گشتاپو» گذاشت و بر لغو پیمان ورسای و تجدید غرور و اقتدار ملی تأکید می‌کرد.

۱۶۳۳. ۴ هیتلر پس از به دست گرفتن زمام امور، قرارداد ورسای را لغو کرد و برنامه‌های اقتصادی و عمرانی گوناگونی را به اجرا درآورد. ساخت شبکه وسیعی از جاده‌ها و راه‌آهن، ایجاد مؤسسات عمومی و راه‌اندازی کارخانه‌های بزرگ، به‌خصوص صنایع تسلیحاتی از جمله طرح‌های عمرانی و اقتصادی بود که به اجرا درآمد.

۱۶۳۴. ۳ هیتلر عقیده داشت که آلمان برای به دست آوردن فضای حیاتی، باید سرزمین‌هایی را در اروپا فتح کند.

۱۶۳۵. ۳ هیتلر با حمایت صاحبان صنایع، اشراف زمین‌دار، افسران ارتش و برخی کانون‌های سزای صدراعظم آلمان شد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ اتریش ← هلند ۲ ۱۹۳۳ م ← صدراعظم آلمان شد ۴ تمام احزاب سیاسی منحل شدند.

۱۶۳۶. ۳ **کد پاسخ تصویری ۰۱۱۷۰۲۶۱** کشورهای شوروی، ایتالیا و آلمان در فاصله جنگ جهانی اول و دوم با انگیزه‌های متفاوت درصدد گسترش مرزها، فتح سرزمین‌های جدید و تسلط بر برخی کشورها بودند.

۱۶۳۷. ۳ **کد پاسخ تصویری ۱۲۰۸۰۲۶۲** **بررسی عبارت‌های نادرست:**

ب ژاپن در طی جنگ جهانی اول در مقایسه با انگلستان، فرانسه و آلمان زیان عمده‌ای متحمل نشد و اقتصادش در سال‌های پس از جنگ همچنان شکوفا بود.

ج از آنجا که اقتصاد ژاپن وابسته به واردات مواد خام بود، رشد صنعتی این کشور با قدرت نظامی و دریانوردی ارتباط تنگاتنگی داشت.

۱۶۳۸. ۴ نخستین اولویت‌ها پس از انقلاب میجی، تغییر وضع ناتوان ژاپن در رویارویی با خطر جهانگشایی غربی و جبران عقب‌ماندگی‌های نظام قبلی بود. **۱۶۳۹. ۴** از آنجا که اقتصاد ژاپن وابسته به واردات مواد خام بود، رشد صنعتی این کشور با قدرت نظامی و دریانوردی ارتباط تنگاتنگی داشت. ژاپن پس از خروج از جامعه ملل به چین لشکرکشی کرد و به همراه آلمان و ایتالیا کشورهای محور را شکل دادند.

۱۶۴۰. ۱ ژوزف استالین در سال ۱۹۲۴ م روی کار آمد، بحران اقتصادی آمریکا مربوط به سال‌های ۱۹۲۹ - ۱۹۳۲ م بود و موسولینی در سال ۱۹۲۲ م در ایتالیا به قدرت رسید.

۱۶۴۱. ۲ ژاپن در جنگ جهانی اول به اتفاق مثلث پیوسته بود، اما در مقایسه با انگلستان، فرانسه و آلمان زبان عمده‌ای متحمل نشد.

۱۶۴۲. ۱ **الف** شکست و اشغال فرانسه مهم‌ترین دستاورد ارتش نازی بود. **ب** شوروی تا ژوئن ۱۹۴۱ در جنگ بی‌طرف بود. در این زمان هیتلر به رغم پیمان عدم تجاوز با استالین، برق‌آسا به این کشور حمله کرد. **ج** در طی جنگ جهانی دوم، با وجود آنکه انگلستان خسارات بسیاری را متحمل شد ولی نازی‌ها نتوانستند وارد این کشور شوند. **د** بلافاصله پس از حمله آلمان به لهستان به در اول سپتامبر ۱۹۳۹، فرانسه و انگلستان به آلمان اعلان جنگ کردند.

۱۶۴۳. ۱ **کد پاسخ تصویری ۱۷۰۸۰۲۶۳** هیتلر و موسولینی هر دو با استفاده از یک سازمان امنیتی و پلیسی، معترضان و مخالفان خود را سرکوب کردند (الف) و پس از رسیدن به قدرت، با انحلال سایر احزاب، نظام دیکتاتوری تک‌حزبی را ایجاد کردند. (د)

۱۶۴۴. ۳ **کد پاسخ تصویری ۱۷۰۸۰۲۶۴** **الف** حکومت پادشاهی مشروطه ایتالیا نمی‌توانست مشکلات را حل‌وفصل کند و زمینه برای موسولینی فراهم شد تا بتواند قدرت را به دست بگیرد. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

ب یکی از برنامه‌های استالین، طرح اشتراکی کردن مزارع کشاورزی بود که با اعمال قدرت و خشونت بسیار ادامه یافت. (رد گزینه‌های ۲ و ۴) **ج** «تغییر وضع ناتوان ژاپن» مربوط به نخستین اولویت‌ها پس از انقلاب میجی است. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

۱۶۴۵. ۴ **الف** و **ج** از آنجا که اقتصاد ژاپن وابسته به واردات مواد خام بود، رشد صنعتی این کشور با قدرت نظامی و دریانوردی ارتباط تنگاتنگی داشت. **ب** در بُعد روابط خارجی، نازی‌ها به رهبری هیتلر علاوه بر بستن پیمان‌های دو و چند جانبه با برخی کشورها، برنامه‌های توسعه طلبانه سرحدی خود را پیش بردند.

د با اجرای این برنامه توسط استالین، تولید ماشین آلات صنعتی، نفت، برق، فولاد و زغال سنگ به طرز فوق‌العاده‌ای افزایش یافت.

۱۶۴۶. ۳ **بررسی عبارت‌های نادرست: ب** ژاپن در جنگ جهانی اول به اتفاق مثلث پیوسته. **د** موسولینی در سال ۱۹۳۵ م، به کشور ایتالیایی در آفریقا تجاوز نظامی کرد.

۱۶۴۷. ۳ شکست سخت نیروهای ژاپنی - تسلط متفقین بر شمال آفریقا و به زانو در آمدن ایتالیا - ورود متفقین به خاک فرانسه و آزادسازی فرانسه - ورود متفقین به خاک آلمان

۱۶۴۸. ۲ دولت آمریکا دو شهر هیروشیما و ناگاساکی ژاپن را برای اولین بار در تاریخ با بمب‌های اتمی ویران کرد و در پی آن جنگ جهانی دوم پایان یافت.

۱۶۴۹. ۲ تلاش‌های انگلستان برای جلوگیری از دادوستد آلمان با کشورهای بی‌طرف، اعتراض حکومت رضاشاه را برانگیخت و باعث شد که ایران از طریق شوروی به تجارت با آلمان ادامه دهد و با حمله هیتلر به شوروی، معادله جهانی به زیان ایران به هم خورد و یک بار دیگر، شوروی و انگلستان علیه میهن‌مآمتد شدند.

۱۶۵۰. ۳ در حالی که ارتش آلمان در خاک شوروی به سوی ایران پیشروی می‌کرد، دولت‌های شوروی و انگلستان از حکومت ایران خواستند که آلمانی‌ها را اخراج کند و به اقدامات خصمانه علیه هیتلر دست بزند و رضاشاه پس از استعفا از سلطنت به جزیره موریس در جنوب غربی اقیانوس هند تبعید گردید.

۱۶۵۱. ۲ شوروی تسلط سیاسی - نظامی خود را پس از پایان جنگ جهانی دوم بر اروپای شرقی اعمال کرد و در جریان درگیری میان واحدهای نیروی دریایی ایران با نیروهای متجاوز انگلیسی در آبادان و خرمشهر، دریادار غلامعلی بایندر فرمانده این نیرو و جمعی از هم‌زمانش به شهادت رسیدند.

۱۶۵۲. ۴ **بررسی عبارت‌های نادرست: الف** آلمان و روسیه بیشترین تلفات را در جنگ جهانی دوم داشتند. **ج** با حمله آلمان به شوروی، در تیر ۱۳۲۰، معادله جنگ به زیان ایران به هم خورد.

۱۶۵۳. ۱ جلوگیری از گسترش قدرت آلمان و مقابله با متحدین در جنگ باعث همکاری شوروی با دیگر کشورهای متفق شده بود و دو کشور در جریان جنگ سرد هرگز رویارویی و جنگ مستقیم با یکدیگر نداشتند.

۱۶۵۴. ۴ آمریکا و شوروی در دوران جنگ سرد، برای جذب متحدین بیشتر به برقراری اتحادها و پیمان‌های سیاسی و نظامی مانند ناتو و ورشو دست زدند.

۱۶۵۵. ۲ سران حکومت نازی در دادگاه نورنبرگ به‌عنوان جنایتکار جنگی محاکمه و مجازات شدند.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ حفاظت از منابع نفت باکو برای روس‌ها مهم بود. **۳** ظهور انقلاب اسلامی اولین ضربه کاری به نظم جدید آمریکایی در جهان است. **۴** آلمان محور اتحاد را با ایتالیا و ژاپن تشکیل داد.

۱۶۵۶. ۲ پس از شکست و تسلیم ژاپن، جنگ داخلی در چین میان ملی‌گرایان و کمونیست‌ها شدت گرفت. در این میان، آمریکا از ملی‌گرایان و شوروی از کمونیست‌ها پشتیبانی می‌کردند: سرانجام کمونیست‌ها به رهبری مائو بر ملی‌گراها پیروز شدند و جمهوری خلق چین را تأسیس کردند.

۱۶۵۷. ۴ **کد پاسخ تصویری ۱۱۲۰۲۶۵** یکی از تحولات مهم جهان پس از جنگ جهانی دوم، به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ صدور اعلامیه بالخور مربوط به قبل از جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۱۷ است. **۲** و **۳** مربوط به فاصله دو جنگ جهانی است.

۱۶۵۸. ۳ پس از پایان جنگ جهانی دوم، شوروی تسلط سیاسی - نظامی خود را بر اروپای شرقی اعمال کرد.

۱۶۵۹. ۲ **د** حمله آلمان به شوروی (در سال ۱۹۴۱) و **ب** حمله نیروهای محور به شرق اروپا و بالکان مقدم بر اشغال ایران بوده است. **ج** حمله ژاپنی‌ها به ناوگان آمریکا و **الف** به زانو در آمدن ایتالیا و ورود نیروهای متفقین به فرانسه پس از اشغال ایران (مؤخر) صورت گرفته است.

۱۶۶۰. ۴ **کد پاسخ تصویری ۹۹۱۲۰۲۶۶** اشغال کشور مسلمان فلسطین و تأسیس رژیم غاصب اسرائیل، یکی از مسائل مهم خاورمیانه در جهان اسلام در دوره معاصر است.

۱۶۶۱. ۴ تشکیل دولت جعلی اسرائیل در منطقه خاورمیانه و در قلب جهان اسلام، دارای یک هدف بلندمدت استکباری است: زیرادامه حیات و فعالیت اسرائیل، این تضمین را به صهیونیست‌ها می‌دهد که اگر زمانی دولت اسلامی مقتدیری در این منطقه به وجود آمد، اسرائیل با آن مقابله کند و بتواند جلوی نفوذ آن را بگیرد.

۱۶۶۲. ۱ سازمان ملل در سال ۱۹۴۸ م با فشار شبکه صهیونیسم بین‌الملل و حمایت دولت‌های انگلیسی و آمریکا و سکوت بیشتر کشورهای مسلمان، این دولت جعلی را به رسمیت شناختند.

۱۶۶۳. ۲ **بررسی عبارت‌های نادرست: الف** خراب شدن دیوار برلین نماد فروپاشی بلوک شرق است. **د** در دوران قیمومیت انگلستان در سال‌های پس از جنگ جهانی اول، یهودیان بیشتری به این کشور مهاجرت کردند.

۱۹۰۶. ۲ **کد پاسخ تصویری** ۲۰۱۲۰۳۲۴ منظور از املاک سلطنتی همان اراضی خاصه است که در دوره صفوی نیز وجود داشت.

۱۹۰۷. ۴ **کد پاسخ تصویری** ۲۰۱۲۰۳۲۵ - داشتن افکار مارکسیستی - سازمان فدائیان خلق

- گروهی از جوانان نهضت آزادی - سازمان مجاهدین خلق

- داشتن آرمان برپایی حکومت اسلامی - حزب ملل اسلامی

- اقدام به مبارزه مسلحانه بعد از تبعید امام خمینی - هیئت‌های مؤتلفه اسلامی

۱۹۰۸. ۳ **کد پاسخ تصویری** ۲۰۱۲۰۳۲۶ در شیوه نفوذ جمععی و جریان‌ی، مردم و افراد گروه هدف، به شکلی فکر و زندگی می‌کنند که در مسیر اهداف دشمن قرار دارد و ایجاد جریان‌های فکری مختلف فرهنگی، سیاسی و مذهبی که با باورها، آرمان‌ها و ارزش‌های جامعه هدف متفاوت و مخالف است، از پیامدهای جدی این نوع نفوذ است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف و د مربوط به نفوذ فردی است.

۱۹۰۹. ۳ شورای امنیت سازمان ملل متحد پس از شروع جنگ تحمیلی با صدور قطعنامه‌ای، بدون اینکه تجاوز نیروهای بعثی به خاک ایران را محکوم کند و از دولت متجاوز بخواهد که از مناطق اشغالی عقب‌نشینی نماید، تنها دو کشور را به خودداری از ادامه جنگ و تلاش برای حل مسالمت‌آمیز اختلافات فراخواند.

پایه دوازدهم جامع ۲

۱۹۱۰. ۱ **کد پاسخ تصویری** ۲۰۱۲۰۳۲۷ انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به‌ویژه نقش مردم جلب کرد. این بینش در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان، نوشته میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی پدیدار شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ محمدجعفر خورموجی تاریخ نویس درباری بود.

۳ در مورد این شاعری در کتاب نداریم!

۴ محمدحسن خان اعتمادالسلطنه امیرکبیر را ستایش کرد و خورموجی نخستین کسی بود که واقعیت او را بازتاب داد.

۱۹۱۱. ۲ پس از سقوط صفویان به علت جنگ‌ها و آشوب‌های داخلی و اشغال بخش‌هایی از نواحی غربی و شمالی ایران توسط عثمانی و روسیه، کشاورزی و تجارت ایران دچار ضعف و رکورد شدیدی شد.

۱۹۱۲. ۳ **کد پاسخ تصویری** ۲۰۱۲۰۳۲۸ سال‌های نخست سلطنت فتحعلی‌شاه به سرکوب شورش‌های داخلی و تحکیم پادشاهی در خاندان قاجار گذشت.

بررسی سایر عبارت‌ها:

ب و ج مربوط به سال‌های طولانی حکومت فتحعلی‌شاه است.

۱۹۱۳. ۲ در ساخت بعضی از بناها مانند خانه بروجردی‌ها در کاشان، قواعد و اصول معماری سنتی ایرانی حفظ شده و بناهایی مانند کاخ شمس‌العماره بیشتر به تقلید از بناهای اروپایی ساخته شده است.

۱۹۱۴. ۴ دوره دوم مشروطه با فتح تهران به دست مشروطه‌خواهان آغاز شد و دو ویژگی بارز داشت: ۱- اختلاف‌های شدید بین طرفداران مشروطه ۲- مداخله‌های آشکار و سلطه‌گرانه روس و انگلیس در سرنوشت ایران

۱۹۱۵. ۲ **کد پاسخ تصویری** ۲۰۱۲۰۳۲۹ اعتراض به قرارداد ۱۹۱۹ - استعفای وثوق‌الدوله

- سرگرم بودن روس‌ها در جنگ‌های داخلی - انعقاد قرارداد ۱۹۱۹

- پیروزی بلشویک‌ها در روسیه - صلح روسیه با متحدین

- تشکیل اتحاد و اتفاق سه‌گانه - ایجاد توازن قدرت جدید در اروپا

۱۹۱۶. ۲ تغییر سلطنت در ایران مورد تأیید برخی از روشنفکران بود. آن‌ها بر این باور بودند که در سایه امنیت اولیه و سرکوب‌هایی که رضاشاه به وجود آورده بود، می‌توان برنامه‌هایی را برای برخی تغییرات یا اصلاح امور در ایران پیاده کرد.

۱۹۱۷. ۴ نظام مشروطه تضعیف شد نه اینکه فروپاشید.

۱۹۱۸. ۴ در دو کشور آلمان و ایتالیا در فاصله دو جنگ جهانی، حکومت‌های خودکامه تک حزبی و نظامی روی کار آمدند که در آلمان نازیسم و در ایتالیا فاشیسم قدرت را در دست گرفت.

بررسی سایر عبارت‌ها:

ج ایتالیا به دنبال احیای عظمت روم باستان بود.

د روسیه به دنبال تسلط بر سرزمین‌های اروپای شرقی بود.

۱۹۱۹. ۲ در تهران بعد از برگزاری نماز عید فطر (۱۳ شهریور) تظاهرات گسترده‌ای صورت گرفت. حکومت پهلوی برای جلوگیری از ادامه تظاهرات و اعتراضات در روز جمعه، ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ در تهران و چند شهر دیگر حکومت نظامی اعلام کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ در گذشت دکتر شریعتی در سال ۵۶ و متوسل شدن کارتر به شعار حقوق بشر در سال ۵۷ بود. ۳ حکومت نظامی اصفهان در مرداد ۵۷ بود و قیام مردم قم در ۱۹ دی ۵۶. ۴ شاه در آبان ۵۷ دانشجویان و دانش‌آموزان را در مقابل دانشگاه تهران سرکوب کرد ولی شریف امامی پس از آموزگار در مرداد ۵۷ برسر کار آمد.

۱۹۲۰. ۱

- اقامت چندماهه امام در فرانسه دو نتیجه مهم برای انقلاب داشت:

- ایشان با استفاده از امکانات تبلیغی، مصاحبه و سخنرانی جنایات حکومت پهلوی را افشا کردند.

- امکان ملاقات مبارزان با رهبری انقلاب فراهم آمد و پیام‌های امام با شتاب بیشتری در ایران منتشر شد.

۱۹۲۱. ۲ **کد پاسخ تصویری** ۲۰۱۲۰۳۳۰ دکتر مصدق نماینده مجلس شورای ملی و از مخالفان خلع قاجاریه از سلطنت بود و در دوره شانزدهم مجلس شورای ملی، با قرارداد الحاقی گس - گلشایبان مخالفت کرد.

بررسی عبارت‌های نادرست: ب در مجلس شورای ملی به تغییر سلطنت از قاجاریه به پهلوی رأی نداد. د نماینده دوره چهاردهم مجلس شورای ملی و طرفدار سیاست موازنه منفی بود.

۱۹۲۲. ۴ یکی از اقدامات سازمان مجاهدین خلق، تهاجم به داخل خاک ایران پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ بود.

پایه دوازدهم جامع ۳

۱۹۲۳. ۱ اگرچه محمدحسن خان اعتمادالسلطنه تاریخ‌نویسی درباری بود، اما گام‌های بلندی در حوزه تاریخ‌نویسی عصر قاجار برداشت و سعی کرد آثار خود را تا حدودی از پرده‌پوشی‌ها و مداخلی‌های رایج مورخان رسمی دور سازد. محمدجعفر خورموجی نیز از منتقدان تملق‌گویی بود.

۱۹۲۴. ۴ استقلال آمریکا (۱۷۸۳م) قبل از انقلاب کبیر فرانسه (۱۷۸۹م) و بعد از انقلاب باشکوه انگلستان (۱۶۸۸م) بود.

۱۹۲۵. ۱ ناصرالدین‌شاه، مدرسه دارالفنون را نماد ترقی قلمداد می‌کرد و علاقه فراوانی به انتشار کتاب و روزنامه داشت.

۱۹۲۶. ۱ **کد پاسخ تصویری** ۲۰۱۲۰۳۳۱ تشویق کشاورزان به کشت سیب‌زمینی برای مقابله با قحطی - مظفرالدین‌شاه

ورود محصولات کشاورزی جدید از اروپا - ناصرالدین‌شاه

تشویق نقاشان به کشیدن پرده‌های بزرگ برای نصب در کاخ‌ها - فتحعلی‌شاه
گسترش هنر تعزیه - ناصرالدین‌شاه

۱۹۲۷. ۳. کد پاسخ تصویری ۲۰۱۲۰۳۳۷

- ترور نافر جام محمدعلی شاه ← به توپ بستن مجلس
- مخالفت با دریافت وام از دولت‌های خارجی ← اقدام برای تأسیس بانک ملی
- حضور آلمان به عنوان یک قدرت جدید در صحنه سیاست جهانی ← انعقاد قرارداد ۱۹۰۷
- اعمال حق کاپیتولاسیون از عهدنامه ترکمانچای ← جریحه دار شدن احساسات ملی

۱۹۲۸. ۲. وقوع انقلاب در جبهه جنگ جهانی اول هم تأثیر گذاشت. لنین که به مردم وعده صلح داده بود، متصرفات وسیعی را به متحدین واگذار کرد و در مقابل با آن‌ها قرارداد صلح بست و سربازان روسی را از جبهه‌های جنگ خارج کرد.

۱۹۲۹. ۱. کد پاسخ تصویری ۲۰۱۲۰۳۳۳ بررسی عبارت‌های نادرست:

ب و ج مربوط به اقدامات در مجلس شورای ملی در دوره شانزدهم است. ۱۹۳۰. ۱. انقلاب صنعتی موجب تغییر مناسبات انسانی، اجتماعی و اقتصادی در اروپا و جهان شد؛ زیرا در نتیجه صنعتی شدن، کشورهای اروپایی به مواد اولیه، نیروی کار ارزان، بازار فروش محصولات، سرمایه مادی فراوان و حمایت دولت‌ها نیاز پیدا کردند.

۱۹۳۱. ۲. دکتر مصدق پس از اینکه شاه، وزارت جنگ و فرماندهی نیروهای مسلح را در اختیار گرفت، شاه را از برقراری ارتباط مستقیم با سفرای خارجی منع کرد.

۱۹۳۲. ۱. مجلس شورای ملی (دوره چهاردهم) به پیشنهاد دکتر محمد مصدق طرحی را به تصویب رساند که دولت را از مذاکره و انعقاد قرارداد با کشورهای خارجی در خصوص نفت ایران بدون تأیید و تصویب مجلس منع می‌کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲. مربوط به دوره پانزدهم است. ۳ و ۴. مربوط به دوره شانزدهم است. ۱۹۳۳. ۱. براساس توافق‌نامه بین‌المللی وین، مأموران سیاسی یک کشور در کشور دیگر از مصونیت سیاسی و قضایی برخوردارند. با تصویب قانون کاپیتولاسیون، مستشاران نظامی آمریکا و خانواده‌های آنان نیز در ایران از مصونیت سیاسی و قضایی برخوردار شدند.

۱۹۳۴. ۴. هم‌زمان با شکل‌گیری حکومت قاجار در ایران، قدرت‌های اروپایی (روسیه، انگلستان و فرانسه) با اتکا به تغییر و تحولات سیاسی و اجتماعی و به پشتوانه پیشرفت‌های علمی، صنعتی و اقتصادی، رقابت شدیدی را برای تسلط بر دیگر کشورها، از جمله ایران، آغاز کردند.

۱۹۳۵. ۲. میرزا صالح شیرازی که اولین روزنامه به نام کاغذ اخبار را در ایران منتشر کرد، در سفرنامه خود به روشنی از اندیشه‌های نوین غربی، به‌ویژه حکومت مشروطه انگلیس تعریف و تمجید کرده است.

آزمون جامع ۱ سه کتاب

۱۹۳۶. ۴. گاهی منظور از واژه تاریخ، مجموعه حوادث و رویدادهایی است که یک فرد یا یک جامعه از سر گذرانده است. مانند «تاریخ ایران».

۱۹۳۷. ۴. حکومت ساسانی برای جلوگیری از غارتگری اعراب، حکومتی دست‌نشانده به ریاست اعراب لخمی (لخمیان) در جنوب غربی ایران به مرکزیت شهر حیره تأسیس کرد که بعدها توسط خسرو پرویز برانداخته شد.

۱۹۳۸. ۴. بررسی عبارت‌های نادرست: ب. حکومت‌های محلی در این دوره دارای سپاهی بودند و حتی سکه به نام خود ضرب می‌کردند. د. در دوره ساسانیان، در رأس تشکیلات اداری، وزیر بزرگ قرار داشت که به او بزرگ قَرَمادار می‌گفتند.

۱۹۳۹. ۱. کد پاسخ تصویری ۲۰۰۰۰۳۳۴ ب. سلوکیان قبل از ج ساسانیان و ج ساسانیان بعد از ه. هخامنشیان بودند. عبارت د. نیز مربوط به دوره هخامنشیان است.

۱۹۴۰. ۲. کتاب تاریخ طبری به روش تاریخ‌نگاری روایی نگارش شده است. یکی از معایب این سبک تاریخ‌نگاری این است که نویسندگان به دور از هرگونه نظر و انتقاد، هیچ نظری درباره درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند.

۱۹۴۱. ۱. کد پاسخ تصویری ۲۰۰۰۰۳۳۵ الف. بی‌اعتقادی بت‌پرستان به جهان پس از مرگ پیش از ظهور اسلام (آیات قرآنی) ب. آگاهی از حضور مادی‌ها در غرب فلات ایران در حدود قرن ۹ ق.م (سالنامه‌های آشوری) ج. روی آوردن ساکنان منطقه جغاکلان به کشت گندم و جو (کلوش‌های باستانی)

۱۹۴۲. ۴. در قرن نهم هجری به تدریج تغییر و تحول چشمگیری در فعالیت طریقت‌های صوفی به وجود آمد. از یک سو صوفیان به تشیع گرایش بیشتری نشان دادند و از طرف دیگر به تدریج برخی از طریقت‌ها مانند طریقت صفوی وارد سیاست شدند و برای به دست گرفتن قدرت، با فرمانروایان و پادشاهان به رقابت برخاستند.

۱۹۴۳. ۴. پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبودند. به همین دلیل اربابان، از جمله شاهان، درصدد برآمدن تا قسمت‌هایی از زمین‌ها و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زیردستان و یا اشراف درجه دوم واگذار کنند.

۱۹۴۴. ۲. اردوان چهارم توانست رومیان را شکست دهد اما، در برابر مشکلات داخلی موفق نبود، اما فتحعلی شاه در سرکوب شورش‌های داخلی و تحکیم پادشاهی در خاندان قاجار موفق بود ولی، در مقابله با تهاجم نظامی و نفوذ سیاسی کشورهای اروپایی ناکام ماند.

۱۹۴۵. ۴. میرزا صالح شیرازی، ناشر اولین روزنامه در ایران به نام کاغذ اخبار، در سفرنامه خود به روشنی از اندیشه‌های نوین غربی، به‌ویژه نظام حکومت مشروطه انگلیس تعریف و تمجید کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱. در مورد زین‌العابدین مراغه‌ای است.

۲. در مورد فتحعلی خان آخوندزاده است.

۳. در مورد ناظم الاسلام کرمانی است.

۱۹۴۶. ۲. دولت انگلستان پس از آنکه از ارزش منابع عظیم نفت ایران و اهمیت آن برای نیروی دریایی خود آگاه شد، ۵۱ درصد سهام شرکت نفت پارس و انگلیس را خریداری کرد و حق نظارت کامل بر آن شرکت را به دست آورد.

۱۹۴۷. ۱. اعدام لوئی شانزدهم و همسرش ماری آنتوانت و بسیاری از مخالفان با گیوتین و همچنین افکار و شعارهای آزادی‌خواهانه انقلابیون موجب ترس و خشم دولت‌ها در کشورهای اروپایی شد. در نتیجه، آن‌ها با فرانسه وارد جنگ شدند.

۱۹۴۸. ۳. کد پاسخ تصویری ۲۰۰۰۰۳۳۶ هرات و افغانستان طی قرارداد پاریس و مناطقی از سیستان و بلوچستان طی قرارداد گل‌داسیت و منطقه شرق دریای کاسپی طی قرارداد آخال جدا شدند.

آزمون جامع ۲ سه کتاب

۱۹۴۹. ۲. کد پاسخ تصویری ۲۰۰۰۰۳۳۷ در گامشماری بابلی، سال به ۱۲ ماه ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد و در تقویم ساسانی (اوستایی) هر ۱۲۰ سال، یک ماه به ماه دوازدهم اضافه می‌کردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱. درست - درست

۳. نادرست - نادرست

۴. نادرست - درست

۱۹۵۰. ۴. کد پاسخ تصویری ۲۰۰۰۰۳۳۸ اقدام به گردآوری اوستا نمود ← بلاش یکم

در زمان او، اوستا به خط و زبان اوستایی نگارش یافت ← شاپور دوم

در زمان او مانی اعدام شد ← بهرام یکم

مانی از او اجازه گرفت تا عقاید خود را تبلیغ کند ← شاپور یکم

ج شهرک رشیدیه و ربع رشیدی، شام غازان و شهر سلطانیه، از جمله شهرک‌ها و شهرهای جدیدی بودند که پس از مسلمان شدن مغول‌ها ساخته شدند. در دوره جانشینان تیمور، شهرهای هرات، شیراز، مشهد و یزد رشد و رونق چشمگیری یافتند.

د در ابتدای دوره مغول، رؤسای قبایل و فرماندهان سپاه، گروه اشراف نظامی را تشکیل می‌دادند و از امتیازات و اختیارات فراوانی برخوردار بودند. افزایش نفوذ و موقعیت زنان در عرصه‌های سیاسی و اقتصادی، یکی از ویژگی‌های نظام اجتماعی در عصر مغول - تیموری بود.

۱۹۶۰. ۳ نمایندگان مجلس شورای ملی (دوره چهاردهم) به پیشنهاد دکتر محمد مصدق طرحی را به تصویب رساندند که دولت را از مذاکره و انعقاد قرارداد با کشورهای خارجی در مورد نفت ایران، بدون تأیید و تصویب مجلس منع می‌کرد. این مصوبه در حکم اتخاذ سیاست «موازنه منفی»، یعنی ایستادگی در برابر امتیازخواهی دولت‌های سلطه‌جو بود.

۱۹۶۱. ۱ در فاصله سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲، شاه فقط بر ارتش مسلط بود و نظارت و قدرت اداری و اجرایی کشور در اختیار هیئت دولت و مجلس شورای ملی بود.

آزمون جامع ۳ سه کتاب

۱۹۶۲. ۴ خشایارشا، پسر و جانشین داریوش، پس از فرونشاندن شورش‌های مصر و بابل، به یونان لشکر کشید و آتن را تصرف کرد.

بررسی گزینه‌های نادرست: ۱ شورش کوروش کوچک در ابتدای زمامداری اردشیر دوم روی داد. پس از اردشیر دوم، اردشیر سوم به سلطنت رسید. ۲ گردیانوس در زمان شاپور یکم کشته شد و شاپور دوم اعراب را به سختی گوشمالی داد.

۳ هووخشتر ابتدا با بابل متحد شد و آشوریان را شکست داد و در پی آن قلمروی ماد را به شمال بین‌النهرین و بخش‌های وسیعی از بین‌النهرین گسترش داد.

۱۹۶۳. ۳ اقوام آریایی اعتقاد داشتند که نفوذ و قدرت خدایانشان محدود به ناحیه و شهر خاصی نمی‌شود، بلکه تمام قلمرو گیتی را دربر می‌گیرد.

۱۹۶۴. ۲ در دوره اشکانیان، سفیرانی از سوی چین به ایران آمدند و در پی آن روابط تجاری میان دو کشور با تکمیل جاده ابریشم توسعه پیدا کرد و در زمان اردوان چهارم اشکانی، نیروهای مهاجم رومی شکست خوردند و مجبور به پرداخت غرامت شدند، اما در برابر مشکلات داخلی موفق نبود.

بررسی سایر عبارت‌ها: ج و د مربوط به دوره ساسانی هستند.

۱۹۶۵. ۴ عصر تاریکی یونان بعد از تمدن‌های میسنی و مینوسی را شامل می‌شود.

۱۹۶۶. ۴ در مرحله «تحلیل و تفسیر اطلاعات» کار مورخ شباهت زیادی به کار کارآگاه پلیس دارد. مورخان برای کشف چگونگی و چرایی رویدادهای تاریخی، ابتدا شواهد و مدارکی جمع‌آوری می‌کنند، سپس اعتبار آن‌ها را می‌سنجند سپس بر پایه شواهد و مدارک معتبر، اطلاعات طبقه‌بندی شده را تحلیل و تفسیر می‌کنند.

در تاریخ دهم هم خواندیم که مرحله «تحلیل و تفسیر اطلاعات» پنجمین مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ است.

۱۹۶۷. ۲ کد پاسخ تصویری ۷۰۰۰۰۳۴۷

- اقول شهرنشینی و رکود تجارت - تهاجم ژرمن‌ها به امپراتوری روم غربی - درخواست کمک امپراتور بیزانس از پاپ اوربان دوم - پیروزی سلجوقیان در نبرد ملازگرد

- تقسیم امپراتوری روم به دو بخش غربی و شرقی - مشکلات اداری و اقتصادی - شکست مسلمانان در نخستین جنگ صلیبی - اختلاف و دشمنی بین خلافت‌های فاطمیان و عباسیان و غفلت حکومت سلجوقی

۱۹۵۱. ۲ بررسی عبارت‌های نادرست: ب کاوش‌های انجام‌شده در چغاگلان در مهران نشان می‌دهد که ساکنان این سکونتگاه جزو نخستین گردآورندگان خوراک بودند. د کهن‌ترین نشانه و آثار از حضور انسان در بستر کشف رود در نزدیکی مشهد واقع در خراسان رضوی به دست آمده است.

۱۹۵۲. ۴ در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه‌ای از ثروتمندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان در یونان قدرت را به دست گرفتند.

۱۹۵۳. ۲ طریقت صفویان در قرن نهم هجری تحت تأثیر شرایط فکری و فرهنگی جامعه ایران، نخست به مذهب تشیع گرایش یافت و سپس به جنبش سیاسی و مذهبی تبدیل شد.

۱۹۵۴. ۲ کد پاسخ تصویری ۳۰۰۰۰۳۳۹ الف وزیر به‌عنوان جانشین شاه، کشور را اداره می‌کرد و گاهی فرماندهی سپاه را در جنگ به عهده داشت. ب ساسانیان وزیران با تدبیر و علاقه‌مند به عمران و آبادانی، به رشد شهرنشینی کمک کردند. ب سامانیان و آل بویه ج وزیران با مدارا و اجتناب از تنگ‌نظری، امنیت و آسایش کامل را برای فعالیت عالمان پیرو ادیان دیگر فراهم کردند. د آل بویه و سامانیان د دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت به شکوهمندی بی‌نظیری رسید. ب سلجوقیان

۱۹۵۵. ۴ کد پاسخ تصویری ۳۰۰۰۰۳۴۰

- برخی از مورخان در درستی این روایت تردید دارند که خسرو پرویز، به باذان امر کرد که به حجاز برود و آن حضرت را دستگیر و روانه تیسفون کند. - مشهور است که به دستور اسکندر تخت جمشید به آتش کشیده شد.

۱۹۵۶. ۳ با فتح مصر (سال ۲۰ ق)، سلطه و نفوذ سیاسی - نظامی امپراتوری روم شرقی در آن سرزمین از بین رفت، شام از خطر هجوم رومیان تا حدودی در امان ماند و زمینه برای پیشروی مسلمانان در دیگر مناطق آفریقا مهیا شد.

بررسی سایر عبارت‌ها:

ب شام قبل از مصر فتح شد. د در جریان فتح شام، سپاه اعراب در برابر ساسانی روحیه گرفت.

۱۹۵۷. ۱ کد پاسخ تصویری ۹۹۰۰۰۳۴۱ در پایه یازدهم، می‌خوانیم که پیامد نهضت پروتستان، تقویت پادشاهان و دولت‌های ملی و رشد اندیشه ملی‌گرایی در اروپا بود و در پایه دوازدهم نیز می‌خوانیم که مهم‌ترین تحولات قرن نوزدهم که پیامد انقلاب کبیر فرانسه و انقلاب صنعتی به شمار می‌رفتند، تداوم و گسترش رقابت‌های استعماری و رشد اندیشه ملی‌گرایی (ناسیونالیسم) و ظهور قدرت‌های جدید بود: پس سه عامل ظهور ناسیونالیسم، نهضت پروتستان، انقلاب کبیر فرانسه و انقلاب صنعتی است.

۱۹۵۸. ۳ تجاری شدن کشاورزی ایران در عصر قاجار تغییر چندانی در فنون کشاورزی ایران ایجاد نکرد (ردّ گزینه ۱) اما موجب افزایش درآمد مالکان و مشارکت روزافزون تجار ایرانی و خارجی در صدور تولیدات برخی از محصولات کشاورزی شد. از طرفی رکود صنعت صادرات ابریشم (ردّ گزینه ۲) و کمبود طلا و نقره برای تأمین مالی واردات کالا از اروپا و سایر کشورها (ردّ گزینه ۴) تأثیر بسزایی بر رونق صادرات فرش به عنوان کالای جایگزین داشت.

۱۹۵۹. ۳ بررسی عبارت‌ها:

الف در اوایل دوران مغول‌ها، نظام مالیاتی به هم ریخت و انواع و اقسام مالیات‌ها (دهه‌ها مورد) رواج یافت. پس از مسلمان شدن مغول‌ها، نظام مالیاتی تا حدودی اصلاح شد، اخذ خراج از کشاورزان مورد توجه بیشتری قرار گرفت و سه گونه مالیات (کشاورزی، بازرگانی، دامی) تا پایان عهد تیموریان تداوم یافت.

ب پس از مسلمان شدن مغول‌ها، یاسا و سنت‌های مغولی تا حد زیادی از رونق افتاد اما برخی از آن‌ها تا زمان تیموریان ادامه داشت و به خصوص در امور سیاسی و لشکری به کار گرفته می‌شد.

بیا تا بهت بگم خط زمان چی می‌گه و تو باید چوری بخونی!

- خط زمان برپایه تاریخ خطی است و هر چه به جلو می‌رویم، زمان به جلو می‌رود.
- خط زمان برپایه تاریخ خطی است و هر چه به جلو می‌رویم، زمان به جلو می‌رود.
- خط زمان برپایه تاریخ خطی است و هر چه به جلو می‌رویم، زمان به جلو می‌رود.
- خط زمان برپایه تاریخ خطی است و هر چه به جلو می‌رویم، زمان به جلو می‌رود.
- خط زمان برپایه تاریخ خطی است و هر چه به جلو می‌رویم، زمان به جلو می‌رود.

- خط زمان
- خط زمان
- خط زمان
- خط زمان

